PROMIN

ПРОМІНЬ

Ч. 9
ВЕРЕСЕНЬ
1981

Second Class Mail Registration Number 1925

ПРОМІНЬ

РІК XXII ВЕРЕСЕНЬ 1981 Ч. 9

Виходить раз у місяць

Видає

СОЮС УКРАЇНОК КАНАДИ

Редагує Редакційна Колегія

Редактор — НАТАЛІЯ КОГУСЬКА

PROMIN

No. 9 SEPTEMBER, 1981 VOL. XXII

Monthly Publication

Published by

UKRAINIAN WOMEN'S ASS'N OF CANADA

Edited by Editorial Committee

NATALIA KOHUSKA — Editor

Передплата в Канаді	$10.00
Передплата до інших країн	10.00
Поодиноке число	1.00

Передплату висилати на адресу:

PROMIN

P. O. Box 3551, Sta. B. Winnipeg, Man. R2W 3R4

Subscription in Canada	$10.00
Subscription in other countries	10.00
Single copy	1.00

Address:

PROMIN

P. O. Box 3551, Sta. B. Winnipeg, Man. R2W 3R4

В ЦІМ ЧИСЛІ:

М. Мандрика — Владики піль	1
К- Т-ко. — До історії поселення українців у Канаді	1
М. Мандрика — Друзям	2
Т. Г. — Творчість Володимира Івасюка і наша молодь	3
— Звернення Видавничого Комітету	4
Галина Мельник — Батьки, як перші вчителі і виховна праця	5
Н. К. і В. П. — Музей народного мистецтва Гуцульщини	6
В. Винниченко — Віють вітри, віють буйні	8
Н. Н. — Зиновія Ситник-Крип'якевич	13
I. Harmata — The Applebaum-Hebert Committee on Culture	15
— Major Gift Doubles Room's Canadian Glass Collection	16
"Explorations" — CEC Opens Doors To Disabled	17
С. Стечишин — Смійтеся	18
Відділ для дітей	19
Річні звіти відділів	20
Громадська і родинна хроніка	27
С. Кульба — Довкола дому	32
Іванна Вахна — Українська вишивка	32
— Пресовий фонд „Променя"	33

НА ОБКЛАДИНЦІ: Піонерська Родина — Лев Молодожанин, скульптура-пам'ятник — дар українців з нагоди 75-ліття Альберти 1980 р. знаходиться в Селі Української Спадщини в Альберті.

ВИДАННЯ, ЩО ЇХ МОЖНА НАБУТИ В ЦЕНТРАЛІ СОЮЗУ УКРАЇНОК КАНАДИ

Блискуча зоря, княжна Анна Всеволодівна, Митр. Іларіон	$ 0.50
Вибране, Г. Мандрика	1.50
Видатні жінки України, Н. Полонська-Василенко	6.00
Довідник про Союз Українок Канади	0.10
Листки взорів з мистецької книжки, хрестиками, явор., низинкою	0.25
Дорогами Сорокріччя, Н. Когуська	1.50
Збірка матеріялів, 100-річчя з дня нар. Лесі Українки	2.50
На крилах пісень, пісні з нотами на слова Лесі Українки	10.00
На Роковини Івана Франка	1.00
Програма для Молодших Відділів СУМК	2.00
Програма на свято Л. Українки і О. Кобилянської	1.00
Програма на свято Св. Миколая	2.50
Про життя і творчість Ольги Кобилянської	0.50
Підручник для Надзірної Ради Молодших Відділів СУМК	7.00
П'єса, „За нами, сестри!", Анна Звоздецька	1.50
П'єси для молоді	2.50
Програма для садочків	1.50
Візитівки, з смолоскипом, тузин	1.00
Портрет Лесі Українки	2.00
Картки на листи з ковертами, з смолоскипом, тузин	1.50
Макатки — сувенір з Ювілею 50-ліття Союзу	5.00
Прапорчики, на ньому смолоскип, тризуб, клиновий листок	1.50
„СМОЛОСКИП" — відзнака СОЮЗУ УКР9АЇНОК КАНАДИ	7.00
Срібні ложечки, з смолоскипом	12.00
Також маємо серветки, з смолоскипом, добра якість, тузин	1.50
50-річчя здобуття громадських прав Української Жінки, Г. Янішевська	0.75
Статут Союзу Українок Канади	0.25
Твори Лесі Українки, а англійській мові, КУК	7.50
Три сильветки, Л. Білецький	1.50
Українські коляди, С. Яременко	0.75
Українська жінка в хореографії, М. Пастернакова	3.00
Чарівний діямант, М. Погідний-Угорчак	2.00
Юний Скоморох, п'єси для молоді	6.00
Я вернуся, О. Крамар	0.50
Pysanka: Icon of the Universe — Museum U.W.A.C.	3.95
"Ukrainian Canadiana" U.W.A.S.	12.00
The Development of Ukrainian Classical Music, D. Woziy	0.50

UKRAINIAN WOMEN'S ASSOCIATION OF CANADA

#25 11024 — 82 Ave.,

Edmonton, Alberta T6G 0T2

Printed by Trident Press Ltd., Winnipeg, Man., Canada

М. Мандрика

ВЛАДИКИ ПІЛЬ

Примітка редакції: У рік 90-річчя українського поселення друкуємо вибране з поеми „Канада" із збірки „Симфонія віків" М. Мандрики, поета, який присвятив частину своєї творчости Канаді.

Від піль пшеничних вінніпежних
До Едмонтону і до гір
Лежить імперія безмежна
Вкраїнських лордів-фармерів,
Владик землі, полів родючих,
Комбайнів, тракторів і авт
І власних рук — міцних, робучих,
Озброєних в щоденний гарт.
Куда вельможним феодалам
Минулих і забутих літ,
Що працею рабів купались
Ніби у розкошах століть,
Рівнятись з фармаром Канади,
Що не в ув'язненні мурів
І не закований у лати,
В свободі духу і ланів,
З сусідами, як із братами
У творчій праці вільний пан
і над собою і плугами
Новітній хлібороб-титан.
Його сини машини водять,
Відвозять зерно в шпихлірі,
Молодші ще до школи ходять —
Майбутні судді, лікарі.
А дочки? Ніжні, як калина
(Привезена з старих країв);
Розквітла ніжно Україна
В красі дівочих уст і брів!
Вони хороші господині,
Дружини вірні фармарів,
Та треба ж молодій країні
Наставниць і учителів.
Дівчата наші учать в школах,
Працюють в урядах, судах
Та не цураються ніколи
І господарить на фармах.
Спиняюсь тут я з серцем чистим —
Писать про це річ не моя:
Про це сказали з більшим хистом
Івах і Киріяк Ілля.
Чоло схилю перед поетом,
Тернистий бо поета шлях,
Достойний гонору лаврета
Поет наш, Онофрій Івах.
І Киріяк в труді невтомнім,
В надхненні Божому мистець,
Свій твір писав багато-томний,
Письменства нашого взірець,
В „Синах Землі" безсмертний обрис
Двох перших наших поколінь,
Майбутнього ясний праобраз,
Минулого рекорд терпінь.

До історії поселення українців у Канаді

Загально прийнято, першими поселенцями українців у Канаді вважати **Івана Пилипова** й **Василя Єленяка,** які до цієї країни прибули 7-го вересня 1891 року, або 90 років тому. По цьому році, українці почали поступово поселятись у Канаді. Поселення українців у Канаді, поділяється на три основні періоди. Від 1891 року по 1914 рік, початок Першої світової війни, згідно державної статистики прибуло 170 тисяч осіб. Від 1922 року, по Першій світовій війні, до 1939 року, початок Другої світової війни, прибуло 68 тисяч осіб. Від 1946 року, цебто по закінченні Другої світової війни, прибуло 37.1 тисяч осіб. По цьому, до сучасних часів еміграції з України не було, за винятком окремих осіб. Бо, всі частини України є окуповані комуністичною Москвою, яка не дозволяє українцям переселятись у інші країни.

У сучасну пору, беручи під увагу природний приріст, українці вже становлять до 700 тисяч осіб, що є поважним числом цієї етнічної групи, які до 1961 року становили четверте місце серед поселенців Канади, а пізніше це місце перебрали італійці, а українцям припало п'яте місце, що також є поважне місце враховуючи недавні початки їх поселення.

Не будемо докладно зупинятись чому саме українці примушені були залишити свої рідні землі, а їхати в далекі чужі сторони. Загально скажемо, що Україна в сиву давнину була великою державою на Сході Европи, з гарним підсонням з багатющими земельними просторами, багатими природними багатствами й високою культурою. Сусіди вороги, завжди зазі-

хали на багатства України. На Україну нападали татари, москалі, турки, поляки й інші, а все це завжди послаблювало Україну і довело до того, що окремі частини України підпали під окупацію окремих сусідів ворогів України, зокрема москалів і поляків, ці частини завжди були у великих утисках економічних, політичних, національних своїх окупантів. Загально є відомо, що першими поселенцями до Канади були селяни з Галичини, Буковини та інших частин України, які були примушені шукати в інших країнах ЗЕМЛІ І ВОЛІ, як на ті часи дехто з них висловився, чого вони не мали в Україні. Такою країною, що відповідала цим вимогам й була Канада на той час.

Серед перших поселенців інтеліґенції чи професіоналістів майже не було. Комунікації на той час у Канаді не було такої, як вона є в сучасну пору. Українці — поселенці канадської, цебто англійської мови не знали. Жодної матеріяльної чи духовної допомоги наші поселенці, ні від кого не одержували. Жодного організованого церковно-релігійного чи культурно-громадського життя, в перших роках поселення серед українців не було у Канаді. Це були надзвичайно тяжкі й невідрадні часи, для перших українських поселенців.

На велике щастя, що в пізніших часах серед українських поселенців знайшлися окремі особи, що мали певну освіту з старого краю, а до того здібність до провідництва і, ці люди почали роздумувати і радитись з другими над початками, організованого суспільного життя серед українських поселенців у Канаді. Перед, у цих справах, провадили українські вчителі. Почали появлятись перші українські газети, які формували український світогляд. У першу чергу почали організовуватись церковні громади, Народні Доми чи Просвіти, утворювались українські організації, поширювалися зв'язки з Старим Краєм і таким чином, поставало організоване українське життя, яке на теперішній час осягнуло великих розмірів, а найголовніше здобуло признання й пошану від наших окремих співгромадян. Чого на початках українці не могли мати. У минулому Канада для українців була зовсім незнана країна.

У цій короткій ра діопромові неможливо докладно переказати про труднощі й досягнення українців у Канаді. Натомість радимо всім, зокрема молодому поколінню, читати і ще раз читати всю ту літературу, що на сьогодні є в Канаді в українській чи англійській мовах. Чи тати для того, щоб докладно знати історію поселення українців у Канаді. При цій нагоді хочемо пригадати, що Централя Українців Канади звернулася до українців спеціяльним закликом, щоб у кожній українській громаді були організовані й відбулись ВЕЛИЧАВІ Й УРОЧИСТІ МАНІФЕСТАЦІЇ З НАГОДИ 90-РІЧЧЯ ПОСЕЛЕННЯ УКРАЇНЦІВ У КАНАДІ. Українці в Канаді не є під окупацією своїх ворогів, а є під опікою демократичного справедливого уряду й користаються всіма правами і благами цієї БОГОМ ОБДАРОВАНОЇ КРАЇНИ.

К. Т-чко

ДРУЗЯМ

Канадо мила! Нам гоненим
І нашій тяжкій боротьбі
Дала ти друзів нам учених,
І ми вклоняємся тобі!
Бо світ широкий і великий,
Та мало правди і добра, —
Стрічав нещиро він, дволико
Апостолів з земель Дніпра.
Не знала правди Україна
В кривих, підкуплених судах;
Фемиди більмами сліпими
Не добачала на вагах.
І ви прийшли, о друзі милі!
Нам щиру руку простягли . . .
Спи сном пророка у могилі,
Поете Гантере старий!
Професор Сімпсон половину
Свого віддав для нас знання,
Він щиро оцінив Вкраїну,
Весь вік її обороняв.
Кірконнелл Ватсон — друг народів,
Канади мудрий творчий дух, —
Він нас на світлий шлях виводив,
Як наш великий щирий друг.
І всі, кого я звать не буду,
Взяли нас в коло, як своїх.
Нащадки наші не забудуть
І будуть шанувати їх.
Не можу не згадать одного,
Щоб жінці висловить привіт,
Наймення всім нам дорогого
Приятельки Гелени Рід.
І ми вже рівні в вільнім колі,
Канади дочки і сини,
Та не забудемо ніколи
Дніпра святої сторони,
Як нашу Мекку, де святині
Минулих днів, тисячеліть
Горять через віки до нині
І вічно будуть все горіть.

Творчість Володимира Івасюка і наша молодь

З України дісталася до нас і вже вийшла друком (у в-ві „Смолоскип") книжка п.н. „Про душу в пісні та про пісню в душі" Миколи Холодного. З неї довідуємося про тривогу її автора за майбутнє українського пісенного мистецтва в Україні. Там тепер є повінь псевдотворців культури, які оспівують „щасливе життя" тоді, коли всім відомо, що той спів нещирий, бо не пливе він з душі, не оспівує правди, не передає духовости народу, але є виявом хаосу пристрастей убраного в демагогічні фрази.

Тому й не диво, що творчість Володимира Івасюка, базована на фольклорі з його глибокою символікою, з глибокими покладами духовости нашого народу, убрана в модерну форму відразу полонила молодь.

Коли група юначок і юнаків з Канади в 1971 році, зустрілась з молоддю у Львові, то вона відразу дістала в дарунку платівку „Червона рута". Львівські студенти були самі захоплені Івасюком і це захоплення через пісню „Червона рута" передалося юнацтву з Канади. В короткому часі інші пісні Івасюка на платівках стали дуже популярними в діяспорі. Їх співали молодечі ансамблі при різних нагодах, платівки з ними перевидавались і блискавично розходились поміж молоддю і дорослими. Тому й не диво, що навіть діти з Пласту ОДУМ-у та СУМ-у з Торонта з нагоди збірки в „Тижні Пласту" залюбки співали саме „Червону руту". Зрозуміло також чому після першого виконання пісні „Червона рута" в 1971 році студенти медичного інституту й зрусифіковане місто Чернівці, а згодом ціла Україна, коротко після концерту вже співали цю пісню.

А коли 18 травня 1979 року знайшли Івасюкове тіло з слідами знущань над ним, то звістка ця глибоко зрушила почуття молоді в Україні й в діяспорі. Група туристів, яка відвідувала могилу Івасюка в червні 1979 р., зустріла була дівчину, Володимирову наречену, яка квітчаючи портрет, просила їх: „Ідіть і голосіть світові, що вони замордували його- Це вони вбили його!".

І тепер могила Івасюка у Львові стала для молоді місцем прощі. Серед молоді зростає культ його. Ось уже два роки відбуваються концерти, відчити про його життя і творчість. Молодь у таборах своїх знайомиться з його життям і творчістю. Концерти, що їх виконавцями є сама молодь, відбуваються при численних авдиторіях з великими успіхами. У 1980 році відбувся концерт у Торонті з ініціятиви КУК. Плянується повторення його не тільки в Торонті, але й в інших містах. А ось преса принесла нам довгу і дуже гарно написану статтю Марти Коломиєць з Чікаґо про концерт у Чікаґо з участю 1400 глядачів, програму якого провела сама молодь.

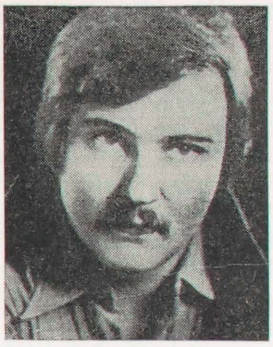

Читаючи статтю, можна щиро радіти! Бо з неї видно те, що молодь міцно пов'язана з Україною, що у творчості Івасюка вона відчула таємну мову і чар українського фольклору, те, що становить душу в пісні й що творить пісню в душі.

Подаємо кілька даних про концерт, щоб заохотити інші гурти молоді до влаштування подібних святкувань.

Виконавцями програми були діти й молодь віком від 4 до 28 років. Програму виповнили сольоспіви Орисі Любинської з Торонта, спів тріо „Ґердан" — Христини Савин (Сопрано), Оленки Ганушевської Ґаладзи (другий сопран) і Оля Маленький Кіналь (альт), виступи танцювального ансамблю „Громовиця" та Української Балетної Школи Народного Танку, якою опікується Церква свв. Володимира й Ольги, доповіді про життя і творчість В. Івасюка о. диякона Петра Ґаладзи. В перервах поміж виступами були також і жарти на тему громадського життя.

Програму розпочали 86 дітей молоді, що складали під портретом Івасюка, під звуки оркестри, що грала мелодію Івасюкових „Чебреців", китиці запашного зілля. Портрет композитора (дуже цікавий своєю композицією) виконав молодий графік Андрій Коваленко. Концерт тривав три години, підготова його почалася ще в листопаді минулого року, відбувся він 4 квітня. Оркестрою проводила Надя Савин,

(Докінчення на ст. 4)

Звернення Видавничого Комітету Творів Романа Завадовича в Чікаго

Рік 1979 назначений „Роком дитини". Діти — це майбутність нації. Ми, українці, що не живемо на землі наших традицій, особливо це розуміємо. Те, що перещепимо нашим дітям — віру, мову, культуру, традиції, всі многранні вартості української душі — це наш скарб і рівночасно обов'язок.

Окрім теплоти родинного життя й товариства інших українських дітей, найважливіший вплив на наших дітей має книжка. Достаток чи брак цієї української книжки має допоміжне чи від'ємне значення. У Чікаго створився Видавничий Комітет Творів Романа Завадовича, який накреслив собі два важливі завдання: видати чи радше перевидати деякі твори проф. Романа Завадовича; притягнути й заохотити якнайбільше юних читачів до читання українських книжок.

Цей почин виринув із ініціятиви Комітету, який займався в 1976 році святкуванням 55-річчя творчости проф. Романа Завадовича. Цей Комітет видав збірку під наголовком „Гоца Драла", яка тепер є в продажу та втішається великим попитом. У склад Управи новоствореного Комітету ввійшли: голова — Галина Грушецька, заступник голови — Олена Прийма, писар і адміністратор — Роман Заяць, скарбник — Ігор Прийма, члени: Оксана Роздольська, Дмитро Грушецький, Роман М. Завадович.

Першим завданням нашого Комітету є перевидання творів проф. Романа Завадовича.

Уже три покоління українських дітей росли, слухаючи і читаючи твори проф. Завадовича. Багато цих творів вийшли з друку і тепер їх не можна набути. А ці твори передають цінні, вічні вартості душі і благородно впливають на юного читача, бо в них, як це сказав проф. Завадович, „нема сцен злочинности, насильства, жорстокостей, нездорової сенсації та різних несамовитостей". Достатній доплив українських книжок є конечний у розвою українознавчих вмілостей наших дітей. Ось навіть саме недавно виринула така проблема: в школі українознавства діти дістали завдання прочитати одну книжку (м. ін. пера проф. Завадовича), якої немає в продажу в книгарнях і не може їх замовити. Єдина розв'язка була позичати книжку в когось із знайомих, і не всім це вдалося.

Творчість проф. Романа Завадовича така багата, різноманітна й цінна, що піднайти твори до передруку буде нам легко і приємно. Це, що проф. Завадович живе постійно в Чікаго, теж буде у великій мірі сприяти нашій задуманій праці. Будемо старатися оформити передрук в найцікавіший спосіб, щоб захопити юних читачів. Це приводить нас до нашого другого завдання, яке є багато тяжчим, а саме: притягнути й виховати юного читача української книжки.

Засадничо стан дитячої української книжки в наших громадах не є підбадьорливий, на думку деяких стан уже трагічний. Кожного року розходиться чимраз менше й менше книжкових видань для дітей. Діти, розсіяні модерними розвагами і впливами загального довкілля, читають чимраз менше українських книжок. На думку проф. Завадовича: „Замість тратити надію, треба пізнати ситуацію і боротися з лихом". Це велика праця, і наш Комітет задумує втягнути до співпраці інші організації й нав'язати контакт зі школами українознавства. Ми намітили цілу низку імпрез, щоб зацікавити дітей і молодь. Плянуємо перевести конкурс молодечої творчости пера й рисунків, молодечі літературні вечори, години казок. („Свобода")

Кращий засіб прищепити дітям любов до вітчизни полягає в тому, щоб ця любов була у батьків.

Ш. Монтеск'є.

ТВОРЧІСТ В. ІВАСЮКА

ансамблем „Громовицею" керували Роксана Дикий Пилипчак і Юра Цепинський. Дітвора й молодь запопадливо працювали 5-6 вечорів в тижні, щоб належно підготовити концерт.

Успіх концерту говорить про те, що Івасюкова творчість з особливою силою діє на молоді серця. У ній живі джерела духовости народу, глибина символіки й краса форми. Молодь відчула вартості творчости Івасюка, повірила в силу духа народу, а захопившись успіхом концерту обіцяє працювати над дальшими програмами, щоб дати життя пісням Івасюка.

Улаштовуймо подібні концерти, популяризуймо музику й пісні Володимира Івасюка. Вона промовляє до молоді й в'яже її з Україною.

Т. Г.

Батьки, як перші вчителі і виховна праця в дитячому садку

Щоб були діти потіхою і гордістю своїм батькам, а заразом корисним для свого народу і суспільства, мати, як перша вчителька, повинна учити своїх дітей, усі потрібні прикмети доброго виховання. Батьки мусять бути визнані за перших і головних вихователів своїх дітей. Цей обов'язок, коли занедбаний не можна чимбудь заступити. До батьків належить створити сімейне середовище, де любов і пошана до Бога і людей, — де моральні основи, жертвенність і свідомість своїх обов'язків, щодня впливають на дітей.

Батьки свідомі того, що головне завдання виховання — це вироблення характеру. Вони стараються дати дітям глибокі, прекрасні переживання, які залишаються в пам'яті на все життя. Вони виховують в дитині почуття любови до рідного краю. Вони навчають любити й шанувати та придержуватися всіх наших гарних релігійних звичаїв, які збагачують душу дитини враженнями правди, краси і захоплюють її уяву. Національна свідомість, пошана і любов до свого рідного принесе багато щастя нашим дітям. Байдужність і несвідомість — лише принесе непевність, брак самопошани та самостійности; — а батькам, що не завжди відповідно опікуються своїми дітьми — гіркі розчарування.

Свідомі батьки розуміють, що дошкільне виховання нашим дітям має велике значення; що дитячі садочки, це ті установи, які приготовляють дітей і до школи і до українознавства. У цьому важливому ділі є конечна співпраця батьків і громади. Без співпраці і активної участи батьківських комітетів, садочки не можуть виконати своє виховне завдання на задовільному рівні.

У садочках чи в передшкіллю, дитина приготовляється до життя в спільноті при спільній праці й грі з іншими дітьми. В той сам час вона набирає зрозуміння правил доброї і чемної поведінки, і приучується до порядку. Добре уложена програма вимагає різних нагод включити дітей у збірні заняття, де вони призвичаюються до співжиття без гніву та бійки.

Характер дитини. Діти є різного характеру: чулі, активні, або апатичні, а часом вони лагідні, мрійні та емоційні. Не дуже все легко розуміти дітей, бо психологія дитини цілком відмінна від психології дорослих. Крім того, настрої дитини дуже мінливі. Сьогодні діти більш незалежні і самостійні у виявлені своїх думок ніж у минулих роках. Діти дуже чулі та вразливі до всіх вражень свого оточення фізичного і соціяльного, — тож учителька чи вихователька, дуже уважно прислуховується до запитів, і дає змогу дитині розказати про свої переживання та радісні пригоди, — і при таких нагодах, дитина виробляє собі віру у власні сили й почуття певности та безпеки.

Уява. У садочку повинні бути речі і посібники, які розбуджують дитяче зацікавлення та уяву. Кожна дитина живе у світі казки, яку вона сприймає як правдиву дію, — та слухаючи її, бере в ній живу участь. Лялі, киці, медведики, то що, доповнюють дитячу фантазію, у якій вона живе. Забавки, чи книжки з казками та гарними ілюстраціями розбуджують у дитині шляхетні почування краси, добра і любови та гармонії.

Заняття. В дитячім садочку конче потрібні різні кубики, патички, різних форм, щоб будувати вежі, мости, будинки, — і тим це будування впливає на малі рученята, координуючи їх руки. Улюблена праця в дітей — це малювання. До цього і до іншої праці-розваги можна придбати різноманітні матеріяли: папір, олівці кольорові, вовну і нитки, пластелін, глину, солому, кору дерева, крейду й інше. Послідовно маленькі ручки навчаться всяких приємних праць: ліпити чи рисувати яблочко, вишні, зайчика, хатку, ангелика, чи церкву. Вони привчаються викручувати папір, щоб зробити вітрак; вирізувати ножичками човник; ляльку, квітку. При кожнім заняттю, та під наглядом учительки, діти присвоюють нові слова, вирази, вислови. Чи при забаві, чи при праці, вони виявляють свою творчість, розвивають свою уяву, зміцнюють свою мову. Під час самостійної праці, коли ручки заняті, можна на стрічці, чи на патефоні, вигравати ніжні співаночки, вірші, казочки, і діти мимоволі прислуховуються, підспівують і присвоюють слова, виробляють слух і вивчають та збагачують мову.

Перерва. Під час перерви, діти потребують різноманітних рухів, по можливості на свіжому повітрі. Кидати м'яч, лягати та качатись по траві, на килимі, скакати на одній то на другій нозі, — щоб зміцнити ноги, крижі, руки, і розбудити циркуляцію. Кілька разів під час науки, можна провадити послідовно ритмічні під музику рухи, гімнастику, — це все гарно впливає на настрій дітей.

(Докін. на ст. 14)

Музей Народного Мистецтва Гуцульщини

Народне мистецтво Гуцульщини здавна привертало увагу українських польських та інших етнографів. Чимала кількість експонатів гуцульського народного мистецтва прикрашала не один етнографічний музей в Європі та США, але місцевого музею не було. 1890 р. в Коломиї відбулася етнографічна виставка, яка чи не вперше познайомила громадськість Західньої України з незвичайним мистецтвом і побутом гуцулів.

25 листопада 1881 р. група громадян на чолі з відомим педагогом Й. Кобринським (1818-1901) звернулася із закликом збирати гроші на Народний дім у Коломиї, але тільки через 15 років приступили до його будівництва, яке закінчено у 1902 році.

Найбільше пожертвував і найбільше піклувався про Народний дім Й. Кобринський, який мріяв відкрити в ньому також музей гуцульського народного мистецтва. Однак в Народному домі розмістилися книгарня, театральний зал, жіноча вчительська семінарія, товариство „Руська бесіда" та „Боян".

На зламі XIX і XX ст. великою подією для тих, що вивчали Гуцульщину, стала публікація українського етнографа Володимира Шухевича (1850-1915) „Гуцульщина" (1899-1902) в 5 частинах. 1910 року в селі Красноїлов Гнат Хоткевич заснував Гуцульський театр, який гастролював у Галичині та Буковині. Театр популяризував гуцульське народне мистецтво в Харкові, Одесі, а навіть у Москві.

У міжвоєнний період дослідження Гуцульщини як українськими, так і польськими дослідниками посилилося. Польський письменник Станіслав Вінценз видав твір „На високій полонині" (1936). У тому ж році вийшла книжка Ю. Осендовського „Гуцульщина". Гуцульську музику вивчав Станіслав Мерчинський, а етнографію А. Фальковський. Український етнограф В. Кобринський став палким ініціятором створення Музею народного мистецтва Гуцульщини в Коломиї. Збір експонатів розпочався 1926 р.

Музей відкрито 1 січня 1935 р. в трьох кімнатах. Першим його директором був В. Кобринський. Основу колекції музею становили експонати, подаровані гуцульськими умільцями. На громадських засадах музей працював до 1939 року. Експедиція музею показує розвиток народного мистецтва Гуцульщини з 18 ст. аж до наших днів. У музеї представлено такі види народного мистецтва: різьба, інкрустація та випалювання по дереву, художня обробка металу і шкіри, кераміка, ткацтво, вишивання, каменярство, вироби із сиру та бісеру, писанковий розпис, народний одяг. У своїй творчості гуцули найбільше використовували дерево. Творились прекрасні барильця, рохви, скриньки, топірці, тарілки. Інші майстри застосовували для оздоблення дерев'яних виробів випалювання, а для інкрустації використовували дерево різного кольору, бісер, перламутр, мідний дріт.

Славним майстром різьби в дереві був Юрій Шкрібляк із села Яворова Косівського району. Свої вироби — боклажки, рохви, топірці тощо прикрашав він здебільшого різьбленим орнаментом, який частково доповнював інкрустацією.

На Гуцульщині здавна поряд із різьбою дерев'яні вироби оздоблювались художнім випалюванням. Чудові орнаменти геометричного і рослинного характеру вкривали коновки, сільнички, дійниці, архітектурні деталі та інші дерев'яні речі. Досить багата в музеї колекція металевих виробів. Серед них — рушниці, пістолі, порохівниці, прикраси до одягу, топірці, люльки, які відзначаються витонченістю форм, чудовим оздобленням. Гуцульський чоловічий одяг доповнювали оригінальні шкіряні пояси, оздоблені гравірованими металевими прикрасами, а також топірці чи палиці. Не було такого господаря в горах, який не мав би люльки. Найбільше славилися між гуцулами люльки, виготовлені мосяжниками Н. Ребенчуком із Яворова, В. Самокищуком із Соколівки Івано-Франківської та В. Федюком із Дихтинця Чернівецької областей.

Добре представлена в музеї художня кераміка. Для неї характерний світлий колорит — поєднання зеленого, жовтого та коричневого кольорів на білому фоні. До унікальних експонатів належать твори видатного митця XIX ст. О. Бахматюка з Косова. Він виготовляв ужитковий посуд та особливо уславився пічними кахлями. Експоновані в музеї кахлі із сценками „Мельник у млині", „Народні музики", „Танцювальна пара" та ін. художньо змальовують простих людей.

У гуцульській кераміці вславилася Павлина Чувілик з Косова. Її вироби — це миски, глечики, тарілки, сервізи, на яких зображені рослинні орнаменти, птахи, різноманітні композиції

з життя і побуту гуцулів. Зараз традиції майстрині продовжують її дочка С. Заячук і внучка Н. Вербівська. У мистецтві кераміки вартісні експонати — сюжетні композиції „Трембіта", „На полонині", „Гуцульське весілля" та інші створили косівські умільці В. Стрипко, М. Кікоть, Г. Білянська та В. Аронець.

Музей Коломиї славиться колекціями одягу, тканини і вишивки. Характерним гірським одягом є кептарі — багато прикрашені шкіряні безрукавники. З одягом тісно пов'язане мистецтво вишивання. Найкращі вишивки прикрашали жіночу сорочку. Гуцульська вишивка виконана здебільшого низзю з червоного, зеленого і жовтого кольорів. Неповторні вишивки із села Космача — яскраво-жовті чи темно-вишневі, з дрібним хрестиковим візерунком. І сучасні вишивальниці Г. Герасимович, П. Клим, Г. Киви, П. Хім'як, М. Геник та інші добилися видатних досягнень. Їхні рушники, скатерті, доріжки, наволочки прикрашають чарівні візерунки. Декоративно-вжиткове ткацтво проявилось у виробництві вовняних тканин. На простих саморобних верстатах виготовлялися пояси, торбини, запаски, скатерті й ін. Славиться Гуцульщина і своїми килимами. У музеї представлені килими гладенькі, з геометричним орнаментом та ліжники, які стали широко відомі в світі. Вжиткове ткацтво представлене вовняними веретами, поясами, запасками, торбинами з Косова, Шешор, Яворова, Рожнова, Мишина та Печеніжина. Славляться також рушники Ганни Васильчук.

Годиться ще згадати про один вид народного мистецтва — писанки. У музеї зберігаються писанки з різних сіл Гуцульщини, і кожна з них — своєрідна за розписом, неповторна, особлива. Приваблюють також фантастичністю, динамікою стилізовані коники, вершники, баранчики, півники, зозульки, олені, зроблені із сиру.

Коломийський музей народного мистецтва Гуцульщини користується широкою популярністю: щороку його відвідують понад 70 тис. людей з різних районів України та з ширшого світу.

Працівники музею постійно поповнюють фонди новими знахідками під час експедицій у гірські села Карпат, організують наукові конференції з питань народної творчості, зустрічі з народними митцями. Вони підготували і видали три путівники, надрукували багато статтей. Коломийський музей допомагав у створенні громадських музеїв М. Ірчана у П'ядині і П. Козланюка у Перерові і Космачі, Брустурах, Шешорах і Річці, а Косівський музей народного мистецтва і побуту став його філіалом. Музей „Гуцульщина" розташований у Коломиї, на вулиці Театральній, 25, у 3-поверховому будинку.

Н. К. і В. П.

АФОРИЗМИ Й РОЗДУМИ

На світі немає малих народів... Велич народу аж ніяк не вимірюється його чисельністю як велич людини не вимірюється його зростом.

В. Гюго.

Не можна називатися політиком, коли не маєш терпіння і здібності стримувати гнів.

Ф. Стендаль.

Якщо ви уважно придивитесь до людей, які нікого не можуть хвалити, кожного осуджують і всіма незадоволені, то ви узнаєте, що це ті саме люди і є, котрими ніхто незадоволений.

Ж. Лабрюйєр.

— Кого можна вважати розумним?
— Того, хто прагне до досяжної мети.

Абуль-Фарадж.

Корисних друзів 3 і шкідливих 3. Корисні друзі — це друг прямий, друг щирий і друг, який багато чув. Шкідливі друзі — це друг лицемірний, друг облесливий і друг балакливий.

Конфуцій.

Об'єднання поганих людей — це не товариство, а змова: вони не люблять один одного, а скоріше бояться один одного, вони не друзі, а спільники.

Етьен де ла Боесі.

Всі скаржаться на свою пам'ять, проте ніхто не скаржиться на свій розум.

Ф. Ларошфуко.

Хто не відчуває сорому — вже не люди.

Китайська мудрість.

Людину, що нашіптує наклеп на інших, вижени з дому твого.

Фалес.

Людині властиво помилятися, а дурневі — наполягати на своїй помилці.

Ціцерон.

В. Винниченко

ВІЮТЬ ВІТРИ, ВІЮТЬ БУЙНІ...

(Оповідання)

Лямпадне, кліпотливе, сумовите-сумовите світлечко; від його так і дхне церковним тягучим дзвоном, смачними маківниками, підсмаженими бубликами з трошки липкою та хрустливою шкуринкою.

У хаті вогко, пахне вимитою підлогою, свіжими рядюжками і пиріжками з горохом. По кутках сторожко застигла тиха, таємна півтьма. Тіні ланцюжків од лямпадки за кожним кліпанням гноту похитуються, гойдаються на стінах, а святі на іконах ворушаться й закутуються в свої сині та червоні одяги.

На печі душно, черінь пече, жене духом глини й розігрітого кожуха. Але Гринь лежить непорушно, тільки голову виставив з-за завісочки у той загадковий, чудний світ, що починається зараз же за піччю. Все там тепер якесь інше, ніж звичайно: все ніби таке саме, як удень — і стіл з клітчатою цератою, і мисник з розбитою Гриньком шибкою, і зелена в рожевих квітках скриня з горбатою спиною, на якій Гринь їздить верхи в Київ — все те саме, але якесь воно тепер хитре, принишкле, з одведеними набік очима. Навіть макітра з пиріжками в кутку, накрита рушником, та сама макітра, з якою Гринь у такому щирому приятелюванні, і та щось таке таємне ховає в собі. А що вже ота чорна, чотирикутна дірка дверей до спальні, то на неї просто дивитися неможливо така вона загадкова та моторошна!

І то ж оттаке діється в його, Гриньовому, царстві, де він владика, цар і бог над речами й людьми, де слово й плач його закон для мами, тата, Гаврика, Рябухи-Саньки, кішки-Рудьки, собаки-Жульки, для всіх стільців, скриньок, щіток, словом усього, що там є внизу. Він владика, тихенько лежить і не сміє ворухнутися, бо там прийшло щось дужче за нього і панує над усім. І всі кутки, стільці, рядюжки, двері, все чисто в змові з тим таємним і дужчим. І через те все вороже до нього, Гриня, все таке потайне, підглядаюче й тихозастигле. От-от простягнуться з кутка руки й схоплять його.

Гринь скошує очі вниз на стіну, де висить одежа. Там щось ворушиться, длубається, вимотується з-під темної купи.

— Са-анько! — раптом, несподівано для самого Гриня, зо страхом виривається в його.

За стіною в маленькій кухні ледве чути брязкіт посуду. Не чує Рябуха-Санька!

Святі на іконах гойдаються собі туди-сюди, як на гойдалці, неначе нічого не помічають. Черевата макітра, накрившись рушником, невинно куняє в кутку. Але вони всі добре знають, що воно там ворушиться в одежі.

— Са-а'!...

Брязкіт зупиняється. Клацає клямка дверей, так солодко, з такою полегкістю, так весело клацає сердита клямка.

— Ну, чого там?

Який любий, затишний цей набурмосений голос!

Гринь не знає, що сказати, знає тільки, що йому невимовно любо й легко чути Саньку.

— Ну, чого галасуєш?

— Пи-ить хочу!

— То злізь і напийся. Пан який!

Гринь хмуриться: ач, як вона з ним балакає! Коли б вона не пішла в кухню, він би їй показав! Хоч їй аж дев'ять літ, а йому тільки на Покрову буде шість, та він двох таких, як вона, навкулачки подужає. Бо він — Гринь, а вона — наймичка, Рябуха, попихач. І вона не сміє таким голосом говорити до його!

— Подай сюди води, ти! Рябухо!

— Нехай тобі той, що в запічку, подасть!

І знову клацає клямка, але тоскно і страшно.

„Той, що в запічку". Хто „той"?!

Тіні ланцюжків, святі на іконах, мисник, макітра, всі знають, хто „той". Знають, та хитро, сторожко мовчать.

Гринь, кругло витріщивши очі, обережно задом одсувається вглиб печі й сідає в самий куток, щоб з-за спини була стіна. Але на печі майже зовсім темно, тільки по стелі над завіскою та коминою хвильками просівається миготливе світло лямпадки. У другому кутку печі лежить щось кругле, темне й довге. Що воно таке? А чого ж „той" у запічку? Чи він там усе сидить чи виходить?

Як усі царі та владики, вигнані з свого царства, Гринь почуває жаль до себе, страх, тугу. Самотність його безмежна, гнітюча. А чорне й кругле в другому кутку печі починає ворушитись.

— Са-а'!... Са-а-нько!

Клаца клямка, риплять двері. Чорне зразу

затихає. Гринь швиденько підповзає до краю печі й виставляє голову. От Саньчина голова в синій хустинці.

— Ну, чого тобі ще? „Санько, Санько"! Чого?

Гринь не почуває себе царем. Тому він навіть води не просить, а жалібно й благально каже:

— Сиди тут, зо мною...

Він не каже, що боїться, що він оточений з усіх боків ворожими силами, що він, владика, не сміє злізти з печі. Але Санька й сама це добре розуміє. Ага, тепер він у неї помочі шукає, тепер він такий тихенький та ласкавий, а голосочок такий жалібненький!

Санька пхикає й повертається йти.

— Саню, не ходи! Са-а'!...

— А диви! Отто буду сидіти тут з тобою! Мені треба тарілки мити.

— Помиєш потім. Сиди тут.

— Аякже. Розумний який! „Потім". А бити кого будуть?

І Саньчина синя хустка зникає за виступом печі. Гринь уже не може тепер бути сам, — тепер усі ворожі сили, знаючи, що він кликав собі поміч, страшенно розсердяться і зразу кинуться на нього.

— Са-а-нько! Е-е-е!...

Санька помалу повертається й, ніби не чуючи плачу владики, порається біля мисника. Гринь затихає. І вона, і мисник, і „той", всі вони там у змові проти його. Санька з ними, вона їхня, однакова. А все таки легше, що вона ходить, стукає, сопе носом.

— Саню, а де Жулька? — М'якеньким, улесливим голосочком питає Гринь.

Санька не чує. Поважно порається біля мисника, зачиняє дверці й хоче йти з хати.

— Са-аню, не ходи. Са-а-ню!

— Ага, тепер „Са-а-ню". А хто вчора мені в бік виделку засадив? Га?

Гринь мовчить. Засадив, бо нешвидко подала тарілку.

— А хто сьогодні жалівся на мене мамі? А хто Рябухою називає? Га?

Гринь усе мовчить. Бо таки Рябуха! Ряба, як собака.

— А тепер „Са-а-ню"? Оттож посидь там. Нехай тебе домовик візьме. Він тепер оттам у тій хаті сидить.

Гринь з жахом перекидає очі на чорну страшну дірку дверей до спальні.

— Ма-амо! — жалібно скрикує він.

— Еге, „мамо". Мама на веселлі. Прийдуть аж уранці. А домовик тобі покаже „маму".

— Саню, я не буду більше виделкою колоти. І щипати не буду. Їй-богу!

— А жалітися будеш?

— Їй-богу не буду!

— А Рябухою називати будеш?

— Не буду.

— А будеш заступатися, як мама мене битимуть?

— Буду.

— А не брешеш?

— От тобі хрест святий!

І Гринь, ставши навколюшки, швиденько христиться. Санька знизу пильно дивиться на його. Потім знову починає пригадувати всі кривди, болі, жалі. А Гринь знову гаряче присягається і христиться, відрікаючись навіки від усякого насильства і знущання з неї. Так даються всі конституції, так дає їх і Гринь, будучи ні гіршим, ні кращим з монархів.

Одначе Санька не дуже вірить присяганням, — скільки раз уже бували вони! А мине лихо, і знову Санька-Рябуха, знову виделкою в бік, знову Саньку волочать за волосся за те, що Гринь шклянку розбив.

А все ж таки сьогодні цар і бог в її руках. А все ж таки сьогодні він — покірний, плохенький, запобігливий перед нею. І їй хочеться натішитися з своєї влади вже досхочу.

— Та ти тепер божишся, а завтра знову за своє. Не хочу з тобою сидіти. Сиди з домовиком.

І Санька вдає, що виходить із хати. Гринь аж скидується, аж руки простягає за нею і, з жахом дивлячись на дірку дверей, благально й жалібно плаче.

Санька вертається.

— А даси канфетів?

Це вже виходить за межі конституції, це вже замах на прерогативи самої влади: конфети тільки для Гриня. Але Гринь насуплюється, трохи сопе носом і суворо каже:

— Дам.

— Ну давай. Кидай сюди.

У Гриня в куточку на печі, — мама наскладала, — і цукерки, і горіхи, і навіть чотири новенькі копійки. Гринь часто кліпає очима: не дати, — Санька піде на кухню й знову почне облягати ворожа сила: дати, — шкода, досадно, хіба ж то Рябусі мама лишила?

— А казку казатимеш?

Нехай, принаймні, чимсь заслужить, щоб недурно було порушення прерогативів.

— Ач який! Ще йому й казку. Сиди коло

його, від домовика обороняй, та ще й казку. Давай так.

Ні, Гринь так не згоджується дати, — йому страшенно хочеться казки послухати. Буде так любо, затишно. Санька сяде в куточок, Гринь бубличком ляже коло неї, і почнеться новий, цікавий, дух захоплюючий світ. Адже коли мама дома, Санька не сміє відмовлятись і каже йому казки, — тоді влада його необмежена. А тепер навіть за цукерок не хоче, ач яка. Ну, нехай, нехай!

— Са-а-ню, розкажи казочку!

Ні, Саня не хоче розказувати казку. Тепер вона старша над ним, тепер її сила й влада. Але їй хочеться, щоб Гринь прохав її, їй любо без устанку відчувати, обмацувати цю силу, бачити владику на колінах перед собою.

— Са-а'! Манесеньку казочку! Про козу-дерезу!

— Ого, ще й про козу-дерезу! Чого схотів!

— Ну, про мазунчика...

— Ти сам мамин мазунчик. Тобі й казки не треба.

Гринь вибирає вже найменшу, найскромнішу казочку, таку, що іншим часом, будучи при всій своїй владі, він би тільки фиркнув на неї. Та більше того: вона вже знову хоче йти на кухню, бо треба ще діжу в льох винести. А за вікном дріботить холодний-холодний дощ, у димарі пищить щось тоненько та жалібно, як муха в павутинні. Вітер чи „той"?

— Ну, два канфети дам! Ну?

Два „канфети" захитують непохитність Саньки. Два „канфети" безумовно величезна річ, що трапляється Саньці на великі свята, — їй стає аж солодко в роті. Але вона почуває, що, взявши канфети, вона продасть за них свою владу теж таку рідку й солодку. Бо тоді треба казати казку, а це вже служба, це те, що вона п о в и н н а робити раз-у-раз для владики. А крім того: владика під казку засне, як то буває не раз, і все скінчиться.

Ні, не казатиме вона казки! Не треба їй і канфетів. От візьме та й піде аж у льох, нехай оттут потруситься без неї.

— Са-а'! Не ходи!

— Еге, „не ходи". А діжку хто винесе?

— Завтра винесеш.

— Еге, „завтра". А бити кого будуть: тебе?

— Я заступлюся. Їй-бо, заступлюся!

— Ти заступишся! Знаємо ми таких. Канфета шкода, а то ще б заступився.

— І зовсім не шкода. А розкажи казку, так аж два дам! І ще й копійку дав би! Новеньку!

Гринь похапцем простяга руку за комин, де лежить його скарб, намацує монетку й показує її Саньці. Світло лямпадки золотом одблискує на рівненько подзьобаному краєчку копійки.

— О! Дивись!

— А даси?

— Дам.

Спокуса така сильна, що Санька міцніше зав'язує хустинку під підборіддям і мовчки лізе на лежанку. Гринь весело відсовується вглиб печі вибираючи місце, де б менше пекло від черіня.

Але Санька на піч ще не вилазить. Стоячи на лежанці, вона простягає руку й суворо каже:

— Давай уперед канфети і копійку.

Одначе Гринь, почуваючи, що небезпечно випускати з своїх рук засоби влади, на це не згоджується.

— Е, яка хитра! Уперед розкажи!

— Ні, вперед давай.

— Ні, розкажи!

—Ну, то сиди собі тут з домовиком.

І Санька злізає з лежанки. Гринь знає, що віддавши вперед цукерки й копійку, він знову підпадає під волю Саньки. Але що робити? Краще нехай воля Саньки, аніж знову лишатися на самоті з цією страшною півтьмою та „тим".

— Ну, я дам. Лізь сюди.

— А, відчепись! Не треба мені твоїх канфетів. Ще плакатимеш потім та мамі скажеш, що я в тебе виманила. Та ще битимуть за тебе.

— Їй-богу, не скажу! На, бери, Саню!

— Не хочу.

— Ну, Са-а-ню! Ну, йди сюди. Са-а'!

— От причепився!

Санька знехотя, сердито й помалу лізе знову на лежанку. Гринь боязко слідкує за нею й не сміє вже радіти, — аби тільки не йшла звідси. І сам зараз же простягає їй два цукерки й копійку. Санька недбало бере їх, обдивляється, кривить губи й засуває за пазуху. Потім одшморгує завіску, вилазить на піч і строго каже:

— Підклади мені подушку, бо я тут у цьому пеклі не буду сидіти.

Гринь поспішно підкладає подушку під стінкою, у тому місці, де найменше пече черінь, а сам примощується на кожусі!

— Ну, яку ж тобі казку казати?

Крізь одіпнуту завіску падає світло лямпадки на темне, понівечене віспою, кругле личко Саньки. Воно подібне до зморщеної, вийнятої з узвару груші. Обгризений носик на кінчику заг-

нутий вниз, очі дивляться строго. Гринь почуває себе зовсім покірливо. Він несміло відповідає:

— Розкажи про кучеряву дівчинку.

— Еге, „про кучеряву дівчинку"! Яку схочу й розкажу.

— Ну, яку хочеш.

Гринь затишніше підгортає ноги, кладе голову на зігнутий удвоє рукав кожуха й приплющує очі. В комині жалібно, як комар, пищить вітер, — тепер ясно, що це вітер. Нехай собі тепер лямпадка кліпає, нехай чорніє дірка і вилазить із запічка домовик.

Санька раптом посміхається, — вона придумала казку.

Ну, слухай. Та гляди мені: не вередувать. Ти сам сказав, яку схочу, таку й казатиму.

— Я не буду вередувати, — пошепки каже Гринь.

— Дивись же! Отто ж так . . .

Санька на мент запиняється. Гринь солодко притихає: Санька раз-у-раз починає свої казки оцим „Оттож так", робить павзу і тоді вже каже саму казку.

— Оттож так. Жив собі Яшка, семи-семиряжка, на голові шапочка, на спині латочка. Хороша моя казочка?

Гринь швидко розплющує очі й сердито скрикує:

— Ай, Санько!

Санька тим самим методичним, рівним голосом відповідає:

— Ти кажеш „Ай, Санько" і я кажу „Ай, Санько"! Та жив собі Яшка, семи-семиряжка, на голові шапочка, на спині латочка. Хороша моя казочка?

— Паршива! Я не хочу цієї! Другу!

— Ти кажеш „паршива" і я кажу „паршива". Та жив собі Яшка, семи-семиряжка . . .

— Не хочу! Другу!

— . . . на голові шапочка, на спині латочка. Хороша моя казочка?

— Паскудна, паскудна, паскудна-

— Ти кажеш „паскудна, паскудна, паскудна" і я кажу „паскудна, паскудна, паскудна". Та жив собі Яшка . . .

Гринь схоплюється і починає з плачем і люттю шарпати Саньку. Санька похитується від шарпання, сидить з непорушним лицем і монотонно говорить далі про шапочку, латочку і знову запитує, чи хороша її казочка.

Гринь, щоб нічого не відповідати, падає знову на рукав кожуха і лежить непорушно. Але й це не помагає:

— Ти мовчиш і я мовчу. Та жив собі Яшка, семи-семиряжка . . .

Гринь в одчаю, люті й безпорадності починає тихо плакати. Але й на це Санька рівно, безживно бубонить далі:

— Ти плачеш і я плачу. Та жив собі Яшка...

Гринь уже плаче вголос, гірко схлипуючи.

Тоді Санька спиняється і своїм голосом питає:

— Ну, що: будеш казки просити?

Гринь плаче, обтираючи лице об гарячий ширшавий рукав кожуха.

— Що ж ти мовчиш? Казати далі чи годі?

— Го . . . годі . . . — тремтячим шепотом відповідає владика.

Санька гладить по темно-русявій стриженій голівці нахиляється до неї і говорить:

— Ну, так слухай же тепер . . . Оттож так...

Санька на мент зупиняється, а Гринь швиденько ковтає сльози й увесь затихає.

— Оттож так. Жив собі чоловік та жінка. У великому-великому лісі. І була в їх донечка. Та така гарнюсінька, та така білесенька, як маленьке ягнятко.

Гринь мимоволі схлипує старим плачем і щільніше заплющує очі. А в очах великий-великий ліс, чистенька хатиночка з визерунками

круг віконечок, така, як у маминої сестри, до якої він їздив із татом у гості. І ота дочечка, біленька, як ягняточко, з синіми-синіми очицями, з пухнастим-пухнастим волоссям.

От живуть вони собі та й живуть. Дочечка росте та й росте. Та що день, то все краща, то все краща. І стала така, що нігде нема кращої.

— Дочечка? — пошепки питає Гринь.

— Дочечка. У самого царя немає кращої за неї. А що розумна, о що спритна, так ні в казці сказати, ні пером списати!

— А як її звали?

— Як звали?... А ти не перебивай! Слухай мовчки. От живуть вони собі та й живуть. Та позаздрила на дочечку царівна, що та така гарна та хороша. А царівна була погана-погана: ряба, кислоока...

— „Така, як ти?" — хочеться спитати Гриневі, але він мовчить, щоб не перебивати.

У комині вітер загув на інший голос, густий і добрий, як у бджоли. Лямпадка, зачарована казкою, не кліпає, неначе широко розплющила своє одне око й дух затаїла.

А казка снується все далі та далі. Зла царівна, ряба та погана, не змогла стерпіти краси біленької дочечки. Підмовила вона слуг своїх, щоб викрали вони дочечку та привезли до неї. А була вона ще й відьма до того та знала ворожити. От і наворожила так, що перевела всю красу й розум дочечки на себе, а їй віддала своє ряботиння та закислі очі, — перемінилася з дочечкою вродою. А щоб люди не догадалися, то звеліла дочечку завести далеко-далеко в ліс, щоб її вовки розідрали. Та вовки дочечку не розідрали, бо їхав чоловік возом, знайшов дівчинку під деревом і взяв із собою. І зробив той чоловік дочечку за наймичку в себе. Та ніхто її не любить, бо вона ряба та погана. І нікого в неї немає — ні мами, ні тата, кругла сирота на світі божому...

— Як ти? — питає Гринь і підводить голову.

А Санька відвернулась лицем до стіни і сидить мовчки та чудно. Гринь обережно тягне за рукав подертої кохтинки, від якої пахне цибулею і милом. Потім пригортається всім тілом до Саньки, невміло підносить руку до Саньчиного лиця і гладить так ,як гладить його самого мама, коли його образить хтонебудь. Щока під рукою ширшава, гаряча і мокра. Гриневі хочеться плакати, і він тулить лице в бік Саньки, і, обнявши її, починає схлипувати.

Санька ніжно вкладає його, виймає з-під себе подушку, вибиває її й кладе Гриневі під голову. Гринь дивиться на темне, подзьобане лице Саньки мокрими очима в стрілках вій і гарячим шепотом каже:

— Я буду тебе любити, Саню.

А Саня все мовчить і тільки несміло гладить по стриженій, темно-русявій голівці.

— Хочеш ще казочку? — нарешті, відвернувшись, шепоче Санька.

— Ні, не хочу. Заспівай мені...

Санька вміє тоненько-тоненько і так жалібно співати.

Вітер у димарі затихає, потім ніжно гуде, наче старий Кузьма у сопілку. Дощу не чути за вікном. Лямпадка часто-часто кліпає, ніби набігли їй сльози на око.

Санька зідхає, мовчить і тихенько-тихенько заводить:

Віють вітри, віють буйні,
аж дерева гнуться.
Ой, як болить моє серце
самі сльози ллються.

Гринь чує, як в очах йому знову стає гаряче-гаряче і жалько. Це та сама пісня, що часом і мама співає. Але ніколи йому від неї так жалько не було, як сьогодні.

...тільки ж тоді та й полегша,

як гірко заплачу.

І сльози вже котяться по щоках Гриня, а йому, справді, стає легше. Стає затишно, сумно і солодко. На мокрі очі налягає тепла вага, голос Саньки обгортається чимсь м'яким. От він потрохи відступає все далі та далі, тоншає-тоншає і, нарешті, зникає.

У комині, як жук, гуде вітер. Лямпадка догоряє, неспокійно тріщить, злякано, швидко кліпає і гасне.

Дві голівки, притулившись одна до одної чолами, міцно сплять на одній подушці.

Щиро дякуємо за надісланий примірник „Поетика Лесі Українки та її афоризми" — А. Горохович для нашої бібліотеки. Маємо отже ще одно джерело дослідів творчости Лесі Українки.

За відділ ім. Олени Пчілки — **Марія Мендик,** секр.

— — —

Торонто

Впов. Пані Редакторко!

У відповідь на листа Централі Союзу та одержану книжку „Поетика Лесі Українки та її афоризми" — А. Горохович, засилаємо чек на $10.00. Книжку залишаємо у бібліотеці відділу.

З пошаною,

Юлія Головата, Торонто

Зиновія Ситник-Крип'якевич

З нагоди відзначення за 50-літню діяльність в організації Союзу Українок Канади у відділі ім. Лесі Українки у Вінніпеґу 5 квітня 1981 року

Зиновія Ситник-Крип'якевич належить до тих скромних перших орачів громадської ниви з тих часів, коли щойно формувались перші ряди Союзу Українок Канади.

Перші початки її громадської праці були в містечку Пайн Ривер у Манітобі 1926 року. Як дружина українського учителя державної школи, Михайла Ситника, пані Зоня була правою рукою свого чоловіка в його ідейній патріотичній праці для свого народу. Як відомо, що в тих часах ввесь громадський рух серед українців в Канаді творили українські учителі: вони організували читальні, українські школи, вводили в громадську традицію національні свята, промовляли на зібраннях, закладали аматорські і співацькі гуртки приготовляли концерти, промовляли на зібраннях.

У Пайн Ривері при Українському Народнім Домі і проводилась така праця під керівництвом українських учителів. Відбувались тут у Нар. Домі час від часу і Богослуження, поки з часом побудовано Українську Православну Церкву. Пані Зоня, як дружина учителя брала активну участь в цім громадськім русі, співала в хорі, а це її найбільш улюблене мистецтво, виступала в аматорськім гуртку в різних ролях, працювала і в жіночім товаристві, яке тоді було при Народнім Домі, а з часом стало воно відділом Союзу Українок ім. Ольги Басарабової. Не цуралась пані Зоня і господарської праці серед жіноцтва, помагала всюди, де була потреба і за свою скромність та працьовитість здобула широку популярність.

1927 року секретарка Централі Союзу Українок Канади у Вінніпеґу, Ганка Романчич звернулась листом до пані Зоні, в якім між іншим писала таке:

„Вже кілька разів я збиралась до Вас написати в справі заснування філії Союзу Українок Канади. Все ж я сподівалась загостити автом у Вашу околицю та годі відкладати.

Чи Ви годні занятися зорганізованням філії. Тепер якраз починається робота. Я до Вас вдаюся не лишень тому, що Ви мені знайомі, але тому, що знаю Вас, як активну передову жінку у Пайн Ривер. Прошу відпишіть. Статут радо вишлю".

Таких справ, чи подій у зв'язку з діяльністю відділів Союзу Українок Канади на околицях було дуже багато, одначе такі відомости не всім попадають під руки. Це були початки безперервних плянів, проєктів та обов'язків серед свого народу по околицях.

Після Пайн Риверу п-во Ситники переїхали до Венлав на учительську посаду а опісля знов до Вимі Ридж. І в кожній місцевости вони обидвоє включалися в активну діяльність громади.

Остаточно переїзд до більшого осередку — Давфину 1946 року. Пані Зоня з першого приїзду вписалася до відділу ім. Лесі Українки і тут вона крім звичайної праці в товаристві займала різні позиції в заряді, була також в управі Пров. Екзекутиви Союзу Українок на Манітобу, обдарована чудовим голосом виступала в хорі, церковнім і світськім.

В Давфині, п-во Ситники відкрили підприємство квітникарства, яке в коротці набуло широкої популярности на дальші округи, не тільки в Манітобі, але приїжджали клієнти аж із Саскачевану. Все це була мистецька праця пані Зоні чи то весільних букетів, чи ніжних корсажів на спеціяльні оказії, чи похоронних вінків. Хто з нас не пам'ятає тих вдекорованих святочних столів в громаді на певні оказії, чи то в Давфині, чи то тут у Вінніпеґу, уложених майстерною рукою пані Зоні, або тих корсажів на різні наші з'їзди та членські свята, за які пані Зоня ніколи не хоче взяти заплати.

До Вінніпеґу пані Зоня приїхала вже як дружина Петра Крип'якевича, з яким одружилася 6 років по смерти Михайла Ситника. І в цім другім подружжі єднали їх спільні зацікавлення громадські, праця для свого народу. Петро Крип'якевич також був учителем державної школи та одним з провідників самостійницького руху, особливо в проводі СУМК.

Жертвенність пані Зоні на ріжні народні потреби, інституції, церкву, пресу трудно було це все вичислити, вже навіть як вона залишилась сама, вона не переставала вкладати свою частину пожертв на загальні і місцеві народні справи. Одні більші дві пожертви, які тут хочемо відмітити; вона заснувала власним коштом степендійний фонд ім. Михайла Ситника при Саскачеванському університеті в славістичнім відділі за студії в українознавстві і друге — багатий дар Українському Музеєві Канади в Саскатуні подарувавши два жіночих повних народних строїв — один борщівський повітовий стрій, а другий буковинський з коралями. Велику збірку цінних музейних експонатів з правдивими коралями на 90 рядків подарувала пані Зоня місцевій філії музею Союзу Українок у Вінніпеґу. На останнім Пров. З'їзді у Вінніпеґу ми мали нагоду оглядати два трофеї, що їх подарувала пані Зоня організації СУМК в імені Петра Крип'якевича і Михайла Ситника. Ці народні строї і музейні експонати набуті певним коштом з України, старинні але високої якости. Багато часу і праці присвячує пані Зиновія і музейним справам, хоч би в нашім тут Музеї.

На закінчення дещо з біографії. Народилась Зиновія в Україні в Заліссі, пов. Борщів в родині Кривецьких. До Канади приїхала 1925 року разом з мамою і братом Мирославом Кривецьким. Виростала в такім оточенні, що народня праця не була для неї чужою, як і любов до України, і ту любов до свого народу, та вірність українським ідеалам, привізши з України, зберігає по сьогоднішній день.

На цім місці вітаємо пані Зиновію з її довголітньою службою українській спільноті, а зокрема за її віддану працю по відділах Союзу Українок Канади та в нашім ім. Лесі Українки при Катедрі Пресв. Тройці у Вінніпеґу.

Н. Н.

БАТЬКИ ЯК ПЕРШІ ВЧИТЕЛІ

(З стор. 5)

Мова, гра й праця. Вплив культурного оточення має велике значення для розвитку мови. Усі вірші, вправи, спостереження, розвивають одночасно і мову, і уяву, і пам'ять, і мислення. Для навчання мови, добре привчати дітей до драматизації. Кожне оповідання, яке дітям подобалось, і яке вони цілком зрозуміли, може бути ними перетворене в гру, драматизоване. Наприклад „Рукавичка", дає змогу дитині голосом, словами, рухами, вдавати кількох звірів — мишку, жабку, й інших. Інші приклади: „Три Ведмедики і Золоті Кучері"; „Три Свинки і Вовк"; „Три Киці"; „Три Козуні", і інші. Драматизація не тільки сприяє мові, вона розвиває уявлення і те внутрішне переймання, яке так значно впливає на розвиток симпатії.

Дуже зручно влаштувати забаву в городину, з піснею „Гарбуз". Ця пісня придатна не тільки для гри; вона дає багато тем для ліпки, малювати, вирізувати, всієї цієї городини. Діти можуть ліпити усю городину на довгім чи широкім папері для спільної праці. Добре використати пластинку про Гарбуз: „Ходить гарбуз по городу, Питається свого роду, Ой чи живі чи здорові..."

„Огірочки" — Діти стають відкритим колом, один кінець іде по-під руки останньої пари другого кінця, і так по-під руки кожної пари, мов ланцюг. Коли заплели усе коло, тоді розвиваються в противний кінець, ввесь час співаючи: „Питалася мати дочки, чи садила огірочки? Ой садила поливала, що неділі набірала. Хай ся в'ють! Хай ся в'ють!"

Для дитячих садочків, потрібні фахові сили, педагоги і психологи, які присвячують усю увагу дошкільному вихованні. Конечно потрібно організувати курси, бо існує брак фахово вишколених виховниць дошкілля.

Батьки! Все залежить від Вас подбати про своїх дітей — дати їм нагоду вивчити свою мову, яка все стане у пригоді. Українські установи вже пошукують людей із знанням української мови. Маємо тисячі прикладів, що діти, які учащали до Рідномовної школи і тепер вже занимають високі становища, володіють прекрасно англійською мовою, і не забули мови своїх батьків, яка стала їм дуже потрібною. **Сила народу** не лежить у багатстві, а у релігійному та національному вихованні своїх дітей. Національна свідомість, пошана і любов до свого рідного — принесе багато щастя нашим дітям.

Галина Мельник,
Референтка Дитячих Садків

FROM BEHIND THE OFFICIAL LANGUAGES CURTAIN

By Ivan Harmata

THE APPLEBAUM-HEBERT COMMITTEE ON CULTURE

Last year the Federal Government appointed a Cultural Policy Review Committee, obviously to review Canada's policy on the cultural dimension of the Canadian people and in the end to make its recommendations. To head the Committee the Government appointed a Toronto-based composer, Louis Applebaum, with Jacques Hebert as the French co-chairman. Other members of the Committee, 15 in all, include an architect, a painter, a broadcaster, a writer and publisher, an art critic and other persons broadly associated with the arts in general.

The Applebaum Committee follows in the footsteps of its distinguished predecessor, the Massey Commission of 1949-1951. Those were the days when Canada was viewed as a whole. That was before its present division on the basis of equal partnership between the English and the French, instead of an equal democratic partnership among all Canadians whatever their cultural roots. The Massey Report was a scholarly study that treated its assignment with understanding and objectivity. It will stand as a challenge for the new Committee to meet.

A first look at the makeup of the Applebaum-Hebert Committee reveals a number of shortcomings. The province of Manitoba, which is frequently regarded as a multicultural microcosm of Canada, has no representative. Neither does there appear to be a representative well informed on the multicultural aspects of Canada's culture. Names that come to mind are Senator Peter Boss, former chairman of the Canadian Consulative Council on Multiculturalism, Dr. Peter Kondra, an active former member of the CCCM, and a number of other leading members of that committee. On perhaps a parochial level we would have liked to see a representative from the Ukrainian Canadian community which is certainly an active element of Canada's cultural community.

Be that as it may, the Cultural Policy Review Committee has already started its public hearing in Toronto. These public meetings will be continued in other major centers across Canada, including multicultural Western Canada. It is at these meetings that Canadian ethnocultural communities will have an opportunity to present their views. It is here that they must make it clear that they are Canadians, and ipso-facto their cultures are also Canadian cultures as much as are those with roots in Britain or France.

The Ukrainian Canadian Committee has submitted to the Cultural Review Committee its brief reflecting the views of this segment of Canada's heritage. St. Andrew's College, an affiliated college with the University of Manitoba, has also submitted its brief reflecting the academic and denominational point of view of the Ukrainian community. We sincerely hope that other members of Canada's ethnocultural community have done the same.

The cross-country hearings of the Applebaum-Hebert Committee should serve, in the first instance, to provide background information to be used in the preparation of its final report. But it should also be an educational experience to hear the views of all Canadians — English, French and the other Canadians as well who constitute nearly one-third of Canada's population.

To conclude, it is appropriate to recall in this context the directive expressed in the new section 26 of the Charter of Rights in the proposed new Constitution for Canada. Consistent with the intent of this section, it is hoped that the data gathered by the Cultural Policy Review Committee in their final evaluation will "be interpreted in a manner consistent with the preservation and enhancement of the multicultural heritage of Canadians".

The Ukrainian Theatrical Ensemble Zahrawa's production of three one-act plays, by the Ukrainian-Canadian playwright Sofroniv Levytsky, was awarded the best performance of the 9th Ontario Multicultural Theatre Festival, held at the St. Lawrence Centre Town Hall in Toronto last November. The Ukrainian company's director, George Belsky, won the best director award and Walter Dowhaniuk shared the best leading actor award with Ekso Laakso of the Finnish Social Club Actors.

MAJOR GIFT DOUBLES ROM'S CANADIAN GLASS COLLECTION

John Yaremko, former Solicitor General of Ontario and noted Canadian collector, today donated an important collection of over 1,000 pieces of early Canadian and American glass to the Royal Ontario Museum.

In announcing the donation ROM Director Dr. James E. Cruise paid tribute to Mr. Yaremko's generosity:

"The Royal Ontario Museum is most fortunate in having a benefactor like Mr. Yaremko. Over the years he has judiciously assembled a significant collection of museum-quality pieces; we are delighted that he has now chosen to share them with the people of Ontario through our institution. His splendid gift more than doubles our holdings of early Canadian glass and will add considerably to the study and preservation of this facet of our heritage."

The gift, designated as the "John and Mary Yaremko Collection of Canadian and American Glass", includes many outstanding and rare examples of pressed glassware produced in Canada during the late 19th-century. Notable glassworks such as the Burlington Glass Co., (1874-1884), the Nova Scotia Glass Co., (1881-1892), and Montreal's Diamond Glass Co., (1890-1902), and Diamond Flint Glass Co., (1902-1913), are well represented.

Mr. Yaremko's particular interest was in assembling different forms of tableware bearing distinctive Canadian motifs. One of the important features of the collection is the wide variety of glass vessels, pitchers, comports, goblets, tumblers and serving plates, representing such traditional Canadian patterns as the „Maple Leaf", "Tassel and Crest" and the "Canadian".

Mr. John Yaremko (left) and Dr. James E. Cruise, Director of the Royal Ontario Museum, examine two rare goblets from the John and Mary Yaremko Collection of Canadian and American Glass. The collection consisting of over 1,000 pieces of late 19th and early 20th century glassware, was donated by Mr. Yaremko to the Royal Ontario Museum recently.

The Canadian glass collection is supplemented by American pressed glass pieces produced during the same period, as well as a collection of 62 brilliant cut glass pieces signed by Ontario firms active in the glass cutting industry early in this century. A special exhibition of a large portion of the Yaremko Collection is planned by the Royal Ontario Museum for the summer of 1982.

BACKGROUNDER ON CULTURAL INITIATIVES FUNDING PROJECTS FOR THE ARTS

The series of projects being announced by Communications Minister Francis Fox to aid arts and cultural organizations and activities across Canada are part of the Department of Communications' Cultural Initiatives Program financed through lottery revenues.

The Cultural Initiatives Program was initially outlined by Mr. Fox at a press conference on December 18, 1980. At that time, the Minister noted that the Program, totalling $39.6 million to be distributed over three fiscal years, is comprised of four separate categories under which financing is available. Officials anticipated, at the time of the announcement, that a three-month turn around period would be required in order to process applications to determine those which met the various program criteria.

Unlike other government programs, funds available for the current fiscal year ending March 31, 1981 will not lapse and will be added to funding earmarked for 1981-82.

The four categories of projects funded under the Cultural Initiatives Program are: Deficit Reductions for Cultural Organizations and Institutions; Management Development in Cultural Organizations and Institutions; Capital Assistance to Cultural Institutions; and Assistance to Special Cultural Activities National in Character and Significance.

CEC OPENS DOORS TO DISABLED

Dave Lazaruk serves a public he cannot see. Dave lost his sight 25 years ago. He is one of the telephone inquiries clerks at the Canada Employment Centre in dowtown Edmonton, where he handles inquiries and directs calls on the programs and services of the federal department of Employment and Immigration. He knows his job well and has a special talent for dealing with the public.

Dave, who has completed one year of government service, says, "I can see a future in this job. I like the contact with the general public. I like helping to solve the problems people have".

The two other clerks working in the Inquiries Unit are David Yaremchuk and Carlotta Wood. It is a unique situation in that all three individuals have a disability.

"This is by no means hindering the performance of the unit. As a matter of fact, it's working so well, it could be a model situation for other employers," says Inquiries Unit Supervisor Jack Garrett Sr.

Dave lost his sight through optic nerve damage when he was ten. He continued his education in Brantford, Ontario where he received his grade 10. Returning home to Edmonton, he worked with different CNIB canteens for the next 10 years. Dave completed grade 12 through night classes. He then took an evening course in mechanics at NAIT, specializing in transmission and small engines. This was the occupation that he wished to pursue, but his blindness kept employers from hiring him.

A believer in flexibility, he added to his educational credits taking courses in public relations and public speaking.

Even though he approached potential employers with enthusiasm, he was confronted with many closed doors.

It was Edmonton Centre CEC Employment Counsellor Alice Bovee who took the time and interest to help Dave find a new job. A telephone inquiries position had come open at the Employment Centre and Dave was willing to give it a try. He started as a casual employee and later became permanent.

Dave's work station at the CEC has been adapted to his needs. A hand-held, battery-operated audio signal light probe is used in locating the incoming calls as they light up on the phone. He uses two different braille machines to keep telephone records and a filing system and dictates information into a stenorette tape recorder which he uses for typing.

Any day, Dave is expecting a new machine called the Versabraille. This will be one of six purchased in Canada by the federal government from funds set aside to adapt work situations to the needs of the disabled. It will record braille information on cassette tapes by means of a self-contained six-key keyboard. It can be used for storage and retrieval of client files, addresses and various information that will increase the efficiency of Dave's work time.

Recreation for Dave includes downhill skiing, which he also teaches to other disabled persons, water skiing, kayaking, extensive reading of braille publications and attending dances when time permits. Dave is also a licenced ham radio operator which was a boyhood ambition. His busy schedule also includes acting as a consultant for the CNIB and a membership in the Alberta Organization of Visually Impaired, where he counsels parents about blind children.

His life is full and dynamic and his optimism is contagious. Dave has had a lot of difficulties in his life, but says, "Getting angry or bitter can't solve any problems. There are no hurdles in life that can't be crossed-over, under or around. Always be optimistic."

Dave Lazaruk's skills and innovative ideas are a welcome addition to Edmonton Centre CEC.

"Explorations"

ВАША ПЕРЕДПЛАТА?!

Ви могли забути про неї!

Дорогі Читачі — нам всім ходить про те, щоб наш журнал виходив на час і не мав фінансових труднощів. Тому ми просимо Вас, як одержите це число — оберніть і погляньте на останню сторінку на наліпку з Вашою адресою. Якщо Ваша передплата виходить, то будьте ласкаві вислати її завчасу, щоб вона була заплачена рік наперед.

Поштовий уряд того вимагає, бо в іншім разі ми доплачуємо пошту до кожного примірника, якщо адреса показує, що передплата вигасла.

Ми воліємо не висилати упімнень, бо вони також получені з видатками. А це Ваші гроші.

Пам'ятаймо, що лише читачі передплатники є найсильнішою базою нашого журнала.

Адміністрація „Променя"

С. Стечишин

СМІЙТЕСЯ

Гумор і вміння сміятися це дуже цінний скарб, що ним Господь щедрою рукою обдарував людство. Ніяка інша істота не має цього благословенного, життєрадісного скарбу життя тільки єдина людина. Подумаймо на хвилинку, яке то було б життя прикре, монотонне, незносиме, просто нещасливе, якщо б людина не вміла сміятися, а все ходила понура, злосна, непривітна, кисла, насуплена, нахмарена.

Бувають вроджені гумористи, що мають дар спонтанно викликати сміх або відчуття сміху з щоденних дрібниць, людських недоліків, безглуздих ситуацій тощо. Це природний, невимушений, щирий сміх, без лукавства, без насміху. Загально знане, що найтрудніше сміятися з себе. На таке треба відваги, шляхетного характеру й почуття певности своєї вартости. Звичайно письменники-гумористи вміють з себе сміятися. До таких належить канадський гуморист Стіфен Лайкак, а з українських Микола Понеділок. Це творці доброзичливого сміху. До них можна зачислити нашу акторку Любу Ґой, що виступає на радіопрограмах і розсмішує слухачів дотепним гумором. Вони мають Богом даний дар гумору.

Сміх не все пов'язаний з смішною ситуацією чи чимось смішним. Буває, що сміх зроджується з якоїсь великої радости й доводить аж до сліз. Це сміх і плач радости. Причиною сміху може бути і страх, коли якась велика загроза несподівано зникає й відразу створює відпруження та щирий сміх радости, що небезпека проминула. Значить, люди сміються, як відпружені, вдоволені, веселі.

Весела усміхнена людина розсіває радість, прихильність, доброзичливість, довкруги себе. А такий настрій дуже заразливий й легко приймається іншими. Тому маємо дуже вдале порівняння, що сміх це наче сонце вднину або місяць вночі, бо без сонця день похмурий, непривітний, пригноблений, а без місяця ніч темна, страшна. Таке саме бачимо і в житті. Весела людина, що вміє сміятися доброзичливим сміхом вносить розраду, підносить духа, вливає нову силу, побуджує до життя. Це справді наче сонце вднину. Хто втратив дар сміятися, в того в душі сухість пустелі Сагари, твердість скали, холод морозу.

Сміх має цікаву характеристику відмінности. Сміх сміхові не рівний. У кожному віці людини сміх має свій власний характер і свій особливий чар. Дитячий сміх солодкомилий, юначий поривчастозаразливий, старечий поважномудрий. По інтонації голосу сміху пізнаємо, хто сміється і чи це щирий сміх, чи злобний насміх.

Як премудро Творець світу все сотворив, поєднав, згармонізував! Здавалося б, що сміх це собі зовсім малозначний відрух, але фактично, це велика сила. Справді велика сила, бо сміх впливає на фізіологічні процеси в організмі, а внаслідок уздоровлює людину. Згадати хоч би те, що сміх побуджує вітальні органи й пожвавлює їх працю — виповнює й випорожнює легені, порушує величезне число м'язів, звільняє їх з напруги, огріває тіло, витискає сльози для прочищення очей, побуджує кровообіг, створює рум'янці, впливає на переміну матерії. Це тільки те, що ми своїм обмеженим людським розумом знаємо, а скільки може бути різних складних внутрішніх процесів зовсім нам невідомих. І все це діється завдяки природного невимушеного сміху.

Сміх не тільки уздоровлює цілий організм, але й теж впливає на збереження його в молодому вигляді. Знаємо, що в здоровому тілі, здорова душа, а внаслідок це найкраща запорука збереження молодости й краси. Отож сміймтеся й будьте веселі!

ВИБРАЛА

Одна дама переміряла з десяток капелюхів, поки знайшла собі до лиця.

— Оцей я беру. Скільки він коштує?

— Нічого, мадам — відповів продавець. Він був у вас на голові, коли ви прийшли сюди.

НЕВІСТКА І СВЕКРУХА

Що не робить було невістка, все ніяк не догодить свекрусі.

— І це не так робиш, і це не так зробила — докоряє свекруха.

Терпіла, терпіла невістка та якось почувши чергове „не так" запитала:

— Ну, а як же, мамо? Скажіть — як?

— Не знаю. Чорт його знає як, а не так — відповіла свекруха.

ВІДДІЛ ДЛЯ ДІТЕЙ

ОКРАСА ЮНАКА

Мене навчила рідна мати
Звичаї рідні шанувати,
І рідну мову, й рідний спів,
І славну пам'ять прадідів.

Я буду вірний син громади,
Цуратимусь невіри й зради,
Бо вірність сильна й палка —
Окраса серця юнака.

І де б я не пішов між люди,
Про мене всяк питати буде:
— Хто він такий і звідкіля?
Де прадідня його земля?

Не бійся, земле за морями,
На честь твою не кину плями,
І ти в найдальшій стороні
Свята зістанешся мені!

Р. Заводович

Про ювілей українського казкара

Роман Завадович усе своє життя, свій талант присвятив в п о в н і українським д і т я м. Скільки чудових книжечок написав Роляник для вас, діти, скільки віршів його зустрічали ви у дитячих журналах, читанках, багато вивчали ви їх з нагоди різних святкувань, і як завдання у школі. Хіба ж можна собі уявити нашу дитячу літературу без творів Романа Завадовича?

Хто з вас не знає таких творів, як: „Казка вигадка смішна про ведмедика ласуна", „Марушка Чепурушка і Лесь Побіг десь", „Оживають гаї", Пригоди Гномика Ромптомтомика", „Гоца Драла", що їх так легко драматизувати, такі вони веселі, повні руху, забав, пісень та ігор. А такі твори, як „Богута Багатир", Хлопці зеленого бору", „Переполох", „Модерний Т е л е с и к", твір з життя птахів „Сойка Штукарка" своєю вартістю можуть послужити дітям інших народів. Їх годилося б перекласти на інші мови, бо там жвава дія, багато фантазії, гумору, боротьби правди з неправдою, добра із злом, стільки любови до добрих дітей, так впевнено веде вас, діти письменник у чудовий світ любови, добра і краси. Крім книжечок, Роляник написав безліч поезій, оповідань і сміховинок, що появлялись вперше на сторінках дитячих журналів („Юні Друзі") ще в Україні, а згодом тут у США у „Веселці".

Вдячна українська дітвора за це багатство, що його дав нам Роман Завадович у творах, зокрема дітвора Чікаго й околиць (письменник проживає в Чікаго), урочисто святкує його 60-річчя служби дитячій літературі. В березні цього року у Чікаго відбувся фестиваль молоді. У програмі — твори Завадовича, вони будуть використані в різнородній формі — розповідь, деклямація, п і с н я, танок, драматизація.

У Канаді для школярів Онтаріо відбудеться фестиваль „живого слова" з використанням текстів з творчости Р. Завадовича, святкуватимуть ювілей також окремо і Рідні Школи.

А новацтво, читачі „Готуйсь", поруч з різними формами відзначування 60-річчя Р. Завадовича, хай порадують Ювілята також і листами-привітаннями з висловами вдячности за його любов до дітей, за всі чудові книжечки, у яких стільки прикладів доброї поведінки дітей, за красу віршів, сміховинок, словом — за все те добро, яким виповнена т в о р ч і с т ь славного Романа Завадовича.

(„Готуйсь" — журнал для молоді)

НАША КОЛОМИЙКА

Гей, ходжу я до садочка
Де дітей багато,
І там мені веселенько,
Мов в велике свято.

Співаємо, танцюємо,
Рисуєм, гуляєм —
Хоч на дворі дощик сіє,
Про те ми не дбаєм.

Хоч на дворі вихор віє,
То яке нам діло! —
Ми сонечко намалюєм,
Щоб в садку нас гріло.

Р. Завадович

РІЧНІ ЗВІТИ ВІДДІЛІВ

ШІГО, САСК.
ВІДДІЛ ім. О. КОБИЛЯНСЬКОЇ

Річні збори відділу відбулися 3 грудня 1980 р. в Українськім Народнім Домі. Присутніх членок було 20. Збори відкрила тихою молитвою голова Марія Кирилюк. Секретарка А. Парнета перечитала звіт з минулорічних зборів, а касирка Ґ. Клевчук здала звіт про фінансовий стан. Предсідницею зборів була добр. Є. Кокорудз, а секр. Марія Козак.

Слідували звіти заряду — голова М. Кирилюк подякувала членкам за кооперацію, побажала всім доброго здоров'я, щоб продовжувати таку корисну громадську працю. Секретарка А. Парнета звітувала про діяльність відділу. Від контрольної комісії фінансовий звіт одобрила Ґ. Скігар. Звітували також В. Баранеська від господинь кухні, А. Кабан від відвідування хворих.

Діяльність: Впродовж року відбулось 9 місячних зборів, на яких прочитували кореспонденцію, обіжники і плянували працю в товаристві. Відділ вислав свій бюджет до Централі. Товариство передплачує журнал „Промінь", а також членки нашого відділу є передплатницями журнала.

Для придбання фондів членки приготовили й видали поживу на два бенкети, три похоронні обіди і дві похоронні перекуски та на бенкет Старших Громадян. Членки влаштували осінній базар, продавали перекуску на „екшон сейл" і перепровадили чотири бінго.

Товариство брало участь у параді з удекорованим фловтом, коли ми святкували 75-річний ювілей Саскачевану. Господині церкви дбають про чистоту і красу церкви разом із членами церкви роблять порядок в церкві і коло церкви. Разом із громадянами церкви перепроваджуєм храм на Зелені Свята, також ходимо колядувати. Комітет відвідування хворих висилає членкам картки-поздоровлення чи співчуття та квіти для хворих членок, відвідують хворих удома, вшановують поляглих вояків на „Рімембренс дей".

Товариство складає пожертви на різні цілі — на Народний Дім $200.00, до нового шпиталю у Фом Лейк на умеблювання кімнати $2,00.00; на „вакюм клінер" до церкви $514.00, на Червоний Хрест, на Фонд поборювання недуги рака, на сліпців і на серпневий фонд.

Приходу за мин. рік було $3,032.68, розходу $2,697.58, осталося в касі готівки $335.10.

Заряд на 1981 рік: голова — Гафія Клевчук, заст. голови — Єва Білокрилий, секр. — А. Парнета, заступниця секр. Марія Козак, касирка — Софія Стадник. Контрольори — Анна Кабан, Гафія Скігар. Відвідувачки хворих — Анна Кабан, Єлисавета Дмитрів, Діяна Савчук. Сестриці — Ґ. Савчук, В. Стадник, Д. Одовійчук, В. Соголотока. Культ-освітня реф. — добр. Є. Кокорудз і Гелена Павлюк. **Анна Парнета,** секр.

ПРИНЦ АЛБЕРТ, САСК.
ВІДДІЛ ІМ. КНЯГИНІ ОЛЬГИ

Річні збори відділу відбулися 16 листопада 1980 р. в церковній залі при участи 33 членки. Збори відкрила бувша голова пані Краковець, предсідницею зборів була пані А. Марковська а пані Д. Панчук секретарювала.

Діяльність відділу: Впродовж року відбулося 8 місячних зборів і 6 засідань. З початком нового року товариство приготовило Святу Йорданську Вечерю і щедрували присутнім. Приготовили й видали чотири обіди — спільне свячене, на храм, День Подяки і обід на вшанування членок. Членки приготовили і видали 10 перекусок, вітали в себе членок Провінційної Екзекутиви з Саскатуну, влаштували ягодовий чай, осінний чай, вітали в себе Любу Кут, представницю Музею, видали п'ять похоронних перекусок і два поминальні обіди.

Відділ шановував 54 своїх членки і на це свято яке відбулось 2 листопада, відділ запросив голову Провінційної Екзекутиви Союзу пані Анну Холод з Саскатуну, яка вручувала членкам грамоти. При цій нагоді наша референтка пані Л. Зюбрак зробила заклик, щоб членки склали пожертви на наш дорогоцінний журнал „Промінь" — зібрано $190.00 на прес. фонд з того пам'ятного свята. В травні відділ влаштував свято День Матері.

Добродійний (шпитальний) комітет висилав квіти, картки побажань хворим, картки співчуття, відвідував хворих членок вдома і в шпиталі. Впродовж року відвідано 209 пацієнтів. Під час Різдва дарують хворим овочі, на Великдень писанки. Від комітету багатокультурности пані Палідвор повідомила, що членки видали дві вечері. Референтка мистецького комітету повідомила, що комітет влаштував вечерок на День Валентина, випродаж великоднього печива і писанок, ягодовий чай з червні і був випродаж вишивок та розігравка, в вересні осінній чай, продаж вишивок, печива та ярини.

Пані Д. Панчук, референтка до Червоного Хреста помагала в клініці дарування крові в травні, членки пошили ковдру для Червоного Хреста. 12 червня 1980 року управа Червоного Хреста вшанувала Д. Панчук грамотою і відзнакою за 27 літ відданої праці і посвяти. На цю оказію були запрошені вісім членок нашого відділу.

Жіноче товариство жертвувало на місцеву церкву, купило до залі гарну столову посуду, склало пожертву на Музей в Саскатуні, на організаційний фонд до Провін. Екзекутиви, на журнал „Промінь" та покупили меблі до парафіяльної резиденції.

Заряд відділу на 1981 рік: голова —О. Каліновська, 1-ша заст. голови — А. Марковська, 2-га заст. Ю. Голик, рекорд. секретарка — Д. Панчук, заст. секретарки — Є. Палідвор, касирка — О. Гавриш, кореспонд. секретарка — Р. Сопатик.

Референтки — Рідної школи — З. Калин, мистецтва — А. Кардаш, освіти — А. Маруся к, телефонів — О. Ламюк, шпитальний — М. Гринюк, багатокультурности — Ю. Голик, Червоного Хреста — Д. Панчук, журнала „Промінь" — Е. Палідвор. Господині — О. Гамбул, А. Марковська, М. Ріпак, пані Ковалик, сестриць — пані Савчук. Контрольна комісія — Е. Денисик, П. Павлишин і М. Гринюк.

Фінансовий звіт: з року 1979 осталось в касі $2,660.58, прибутки в 1980 році — $7,213.51, видатки — $7,964.71, в касі осталось — $1,09.38.

Відділ вислав на Пров. З'їзд три делеґатки. Жіноче товариство опікується українською і недільною школами.

Доротея Панчук, секр.

НОРТ БЕТЛФОРД, САСК.
ВІДДІЛ ІМ. ОЛЕНИ ПЧІЛКИ

Річні збори відділу ім. О. Пчілки відбулися 23 листопада 1980 р. в церковній залі в присутности 26 членок. Голова Ольга Ружецька відкрила і провадила зборами. Савеля Лазарович провела молитву на відкриття зборів і хвилиною мовчанки вшановано відійшовших у вічність членок і в першу річницю упокоєння піонерки світлої пам'яті Василини Никифорук. Секретарка прочитала протокол минулорічних зборів та подала звіт цілорічної діяльности.

Касирка Савеля Лазарович приготовила цілорічний касовий звіт і представила приходи і розходи в минулім році так:

Прихід у 1980 році — $6,925.85, розхід у 1980 році — $9,164.03, в касі осталось — $15,124.27.

Контрольна комісія знайшла всі рахунки в порядку, звіти інших комітетів виявили вдоволяючу працю товариства.

Впродовж року ми перевели 8 місячних зборів і двоє засідань з церковною управою.

Відзначено роковини Лесі Українки і з чайного прийняття прихід вислано на пресовий фонд журнала „Промінь". Відсвятковано День Матері, де діти української школи під проводом учительок, добр. О. Стеценко і Зірки Ковальської виступали з кількома точками. Подано чай матерям і вшановано найстаршу маму. Інші імпрези були: Великодний чай і випродаж печива і писанок, Спільне свячене, пущення, весільне прийняття, похоронний обід, базар і чайні прийняття з нагоди інших імпрез.

З нагоди 75-річчя Саскачевану, спільно з церковною громадою, мали пікнік і влаштували мистецьку виставу українських вишивок, писанок, традиційного печива і різні експонати ручної роботи.

Членки взяли участь в офіційнім відкритті Українського Музею С.У.К. в Саскатуні і вислано делеґаток на Провінційний З'їзд, Під час З'їзду вже в другий раз наш відділ отримав табличку від Провінційної екзекутиви за найкращу виставку українських вишивок.

Подарували Українському музеєві дві куховарських книжок, першого і другого видання і вже маємо на складі третє видання (Centennial Cook Book) з додатковими приписами. Також до бібліотеки набули дві книжки.

У травні голова Провінційної Екзекутиви п-і Анна Холод відвідала наш відділ в справі приєднання молодих сил в членство і з доповіддю та прозірками. Також було приємно вітати пані Любу Кут, голову Музейної Фундації С.У.К. і пані Марію Воронюк та панну Розалію Гнатюк з Саскатуну, що зайнялися її приїздом. Вона висвітлювала прозірки з відкриття Українського Музею С.У.К. і перевела збірку на музей.

Добродійний комітет висилає членкам картки побажань виздоровлення, чи співчуття. Під час Різдвяних свят обдаровуємо пацієнтів в лікарні і Ривер Гайтс Лодж овочами, а свяченим і писанками на Великдень. Також членки по черзі відвідують хворих через цілий рік. Беруть участь у церковному хорі і разом з членами громади колядують для церковної громади. Раз у рік сходимося почистити церкву і залю, а сестрицтво дбає про взірцеву чистоту і порядок церкви і прикрашують храм квітами.

Перевели збірку для поборювання рака і в цім році отримано від Бетлфордс Юнит Кенедіян Кенцер Сосаєті свідоцтво вдячности за довголітню працю у збірці для поборювання рака.

Допомогли місцевому СУМК в закупленню тикетів на королеву і на закінчення науки Рідної школи перед Різдвяними святами Жін. т-во обдаровує діточок подарунками і учителькам вручено маленькі дарунки.

З допомогою секретарок, списано заряди від самого початку заснування нашого відділу тобто від 1950 року і заслано до Провінційної Екзекутиви.

Замовлено вінок в пам'ять полеглих у війнах (Рімембренс Дей).

З господарської ділянки: вложено синьк в долішній частині залі і помальовано церкву з надвору.

Відділ вислав бюджет до Централі Союзу, та склав пожертви на такі цілі: на церкву Св. Івана $3,666.00, на Музей Союзу $340.00, на „Промінь" $135.00, на Колегію Св. Андрея — $100.00, на „Український Голос" — $100.00, на СУМК $30.00, на вінок полеглим у війнах $33.00, шкільному комітетові $50.00, організаційний фонд С.У.К. $25.00, Видавничий Кобринської $50.00, Фонд амнестії $25.00, на пам'ятник Ізидори Косач-Борисової $25.00.

Управа на 1981 рік: уступаюча голова — Ольга Ружецька, голова — Анеля Ничик, 1-ша заст. голови — Катерина Друль, 2-га заст. голови — Марія Сохацька, 3-тя заст. — Кароля Білик, секретарка — Марія Саранчук, заст. секр. — Анна Іванчук і Анна Завальська, касирка — Савеля Лазарович. Контрольна комісія — Михайлина Войтюк, Докія Кіндрачук, Наталя Никифорук, культ.освітня реф. — Савеля Лазарович, бібліотекарка — добр. Ю. Стеценко, „Промінь" — Кароля Білик, добродійна реф. — Ґеня Галевич, шкільництва — добр. Ю. Стеценко, Ґеня Порохнява, Музею С.У.К. — Марія Сохацька, пресова кореспондентка — Савеля Харко, телефонічний комітет — Марія П. Войтюк, Анна Гарбуз, ком. шиття — Кароля Білик, Катерина Друль, Анна Завальська, Ґеня Саранчук і Марія Пресецька, комітет печива — Тетяна Савчук, Павліна Лютек, Анеля Багрій, Савеля Ткачук, архіви — Кароля Білик, Анна Гарбуз, Міжнародна амнестія — Катерина Маліцька, допомоги — Марія Саранчук.

Сестриці: Катерина Маліцька, Марія Дмитрук, Катерина Бодак, Югася Підвербецька, Наталя Никифорук, Михайлина Войтюк, Анна Срайко, Федора Параниця, Анеля Ничик і Ольга Ружецька — обрані на церковних річних зборах.

Господині вибираємо по черзі, які при помочі членок займаються різними підприємствами впродовж року, що і збагачує наші фінанси.

Уступаюча голова Ольга Ружецька висловила сердечну подяку всім членкам за співпрацю продовж року і побажала найкращих успіхів у наступнім році.

Марія Сохацька, секр.

ФОРТ ФРЕНСЕС, ОНТ.
ВІДДІЛ ІМ. ЛЕСІ УКРАЇНКИ

Річні збори жіночого товариства відбулися 9 грудня 1980 р. у домівці під церквою Св. Юрія. Присутніх було 43 членки і о. С. Кіцюк. Голова М. Сохолотюк відкрила збори молитвою „Царю Небесний" і подякувала членкам за добру співпрацю у минулім році. Відбулось 8 місячних зборів і двоє засідань. Т-во відсвяткувало роковини Лесі Українки, Тараса Шевченка і Свято Книжки. Працювали з церковною громадою ра-

зом. Ходили з колядою на Різдво, з Святою Вечерею на Щедрий Вечір. Мали пущення. На весні приготовили обід на храмове свято Св. Юрія, а в осени видали вечерю на День Подяки. Також улаштували прийняття для о. митр. Сергія Кіцюка, який прибув до нашої громади в серпні, на місце о. Федора Осиченка, який служив у нас десять років.

Членки брали участь у Багатокультурности — 1980. новозорганізованій на початку травня, який був дуже успішний. У місяці жовтні членки вітали голову Музею п-ні Любу Кут, яка відвідала наш відділ у жовтні. Було цікаво видіти прозірки з нового будинку „відкриття", яке відбулося 24 травня 1980 р. у Саскані. Ми подарували кілька речей туди. Помагаємо багато у Старечім Домі, беремо участь у їх зборах, відвідуємо слабих, і даємо пожертви на їх бінго і „бейк сийлс".

На Свято Миколая даєм дітям у Недільній школі малі подарунки після Св. Літургії. Наш відділ складада.ться з 25 членок-активних, а п'ять почесних. Тепер наш проєкт є, щоб у році 1982 відсвяткувати 50-ліття нашого товариства, яке зорганізувалося 1932 з 12 членок.

Наша пожертва для церкви Св. Юрія щорічно $1,000.00, а другі менші для Колегії Св. Андрея, Музею Союзу, на „Промінь", „Кенсер Сосоеті", „Рітартед Ассошіейшен" та інші.

Заряд відділу на 1981 рік: уступивша голова — Марія Сохолотюк, голова — Марія Ґушуляк, заст. голови — Василка Ґушуляк, рекорд. секр. — Марія Галабурда, касирка — Гелен Беяк, фін. секр. — Катерина Зуб. Контрольна комісія — М. Кіцул, Н. Пухальська і М. Сохолотюк.

Господині — В. Ґушуляк, М. Зелена, К. Рогожа, М. Кітцул, К. Ґрийвс і Н. Пухальська.

Бажаємо редакції „Променя" найкращих успіхів на майбутнє, дякуємо за гарний журнал „Промінь".

Марія Сохолотюк, голова
Марія Ґушуляк, секр.

ФЛИН ФЛОН, МАН.
ВІДДІЛ ім. ДОНЬКИ УКРАЇНИ

Річні збори відділу ім. Доньки України у Флин Флоні відбулися з листопада 1980 року. Звіти діяльности т-ва здавали членки заряду та комітети. Т-во під цей час складається з 8 членок.

Впродовж року відбулось 10 місячних зборів. З освітньої діяльности відсвятковано роковини Лесі Українки програмою. Членки товариства влаштували випродаж великодного печива і писанок, що їх членки писали на вечорках по домах членок. Товариство опікується приготовленням спільного буфетного обіду після кожного Богослуження, яке відбувається в нас раз на місяць.

Комітет добродійної праці відвідує хворих, дарує квіти й інші подарунки хворим членам громади в шпиталі і вдома. Товариство опікувалось літньою забавою для дітей і всім місцевої громади біля озера. Відділ влаштував Різдвяну забаву для членок, на якій було вшановано чотирьох членок, які впродовж року були присутні на кожних місячних зборах. Комітет сестриць доглядає за порядками в церкві. Членки відділу по черзі опікуються доглядом старших громадян у місцевій кімнаті відпочинку для старших, приносять і подають їм перекуску.

Відділ 1980 року жертвував на такі народні цілі: нашу церковну залю, журнал „Промінь", музейну фундацію і стипендійний фонд.

Заряд відділу на 1981 рік: голова — Афія Тодощук, заст. голови — П. Мендро, секретарка — Розалія Малюта, касирка — Марія Скварчук. Добродійний комітет — П. Мендро і М. Скварчук. Контрольна комісія — Д. Скварчук, Ґ. Ясенчук, А. Ворчівська. Господині — Д. Скварчук, Ґ. Ясенчук. Гостинність — П. Мендро. Архів — Р. Малюта.

Фінансовий стан: осталось в касі з 1979 року — $334.00, прибутки в 1980 — $247.60, видатки 1980 — $407.90, осталось в касі $173.82.

Р. Малюта, секр.

ВЕРНОН, Б. К.
ВІДДІЛ ІМ. КНЯГИНІ ОЛЬГИ

Річні збори відділу ім. Кн. Ольги відбулися 14 грудня 1980 р. в церковній залі в присутности 34 членки. Збори відкрила голова пані Марія Попович молитвою. Збори вшанували хвилиною мовчанки покійних членок. Предсідницею зборів була голова Марія Попович, а секретаркою Розалія Григірчук. Голова М. Попович здала звіт з праці року, склала подяку членкам за їх відданість у праці. Заряд комітету повідомив про свою річну діяльність.

Впродовж року відбулось 10 місячних зборів і трое засідань. Культ.-освітня діяльність: старанням членок влаштовано святочні імпрези — роковини Лесі Українки, Тараса Шевченка, День Матері і Свято Миколая.

Жіноче товариство приготовило Йорданську Святу Вечерю, весняний чай, великодне спільне свячене, пущення, ювілейний обід, осінний базар, похоронні і поминальні обіди, перекуски, вшановано старших жінок у день їх уродин. Товариство допомогло фінансово вислати дві сумківки до Содбурі, Онт. на літні курси. Членки т-ва помагали приготовлятись до Полевого Богослуження в Ояме, Б. К., писали писанки і давали лекції писання писанок. В часі Великодних свят розносили свячені паски для старших членів. Відділ складав пожертви на місцеву церкву у Вернон, на Музей в Саскатуні, Колегію Св. Андрея, шпиталь у Вернон, на журнал „Промінь", на поборювання недуги рака та на сумківську молодь.

Склад заряду і комітетів на рік 1981: голова — Марія Попович, заст. голови — Параска Стефюк, друга заст. — Валерія Вахняк, секретарка — Розалія Григірчук, заст. секр. — Софія Князь, кореспонд. секр. — добр. Зіна Туржанська, заст. секр. — Соня Винничук, касирка — Марія Демко.

Референтки: культ.-освіти — добр. Зіна Туржанська, музею і бібліотеки — Софія Князь і Марія Сокол, журнала „Промінь" Настасія Микитюк, нар. мистецтва — Розалія Григірчук і Зіна Тимчук. Контрольна комісія: Марія Сокол, Софія Князь, Югенна Наконечна.

Комітети: привітань — Софія Князь і Валерія Вахняк; відвідин хворих — Марія Сокол, Ліна Кучер; телефонів — Ґрейс Бромберґер, Катерина Лащук, Розалія Федорак. Сестриці — Антоніна Зозуля, Марія Вігнан, Параска Стефюк, Наталка Чепезюк. Господині — Марія Попович. СУМК — Ольга Шумей. Прибирання церкви Ґрейс Бромберґер.

Фінансовий звіт відділу: приходи 1980 року — $11,128.92, розходи — $10,528.35, в казі осталось $600.75.

Розалія Григірчук

ЕДМОНТОН
ВІДДІЛ ПРИ КАТЕДРІ СВ. ІВАНА

Річні збори відділу при Катедрі Св. Івана в Едмонтоні відбулися в неділю 7-го грудня 1980. Голова панна Розалія Фарина відкрила збори молитвою і попросила хвилину мовчанки в пам'ять відійшовших членок відділу впродовж року: бл. п. Марія Ґерик, Анна Богонос, Варвара Маланчук, Єлисавета Єленяк, Оля Храпко, Анна Чорнел, Марія Кривко як також висловила щирі співчуття по втраті нашого митр. прот. Ол. Хом'яка і заслуженого члена СУС д-ра Левка Фарину.

Привіт і подяку членкам відділу передали: Надія Боднар, голова Союзу Українок Канади, наш парох о. Віктор Лакуста, Славка Фербей, голова провінційної управи С.У.К., Отто Єринюк, голова управи СУС і Степан Масло, голова управи громади.

Голова Р. Фарина склала подяку членкам управи, головам і членкам комітетів та всім членкам відділу за їх активність у відділі і при Катедральній громаді. Крім праці у відділі членки урядували в централі С.У.К., в провінційній управі С.У.К., в жіночім комітеті та дирекції Інституту Св. Івана, в дирекції пансіону ім. Св. Івана, в Раді Жінок, крайовій та місцевій, в Суспільній Службі Українців Канади, як учительки в українській та недільній школі, та в двомовних школах та радах.

Цього року було 9 місячних зборів, 2 засідань управи і 1 неформальні збори управи. Відділ начислював 274 членок. Відділ брав участь у відзначенні „Днів Спадщини" зорганізованих міським урядом на ушанування культури різних етнічних груп.

Відділ приймав пані Раїсу Мороз, яка мала кілька викладів в Едмонтоні. Багато праці посвятилося на печення бабок і пасок для розпродажі підчас Провінційного чаю. Для придбання фондів відділ перепровадив 5 громадських обідів, 30 похоронних та поминальних обідів і 3 забаві.

Осінній Баль цього року був влаштований спільно з Провінційною управою С.У.К. Тема була 75-річчя провінції Альберти і 50-річчя Провінційної Екзекутиви С.У.К. Головою комітету була Павліна Мудра. Надзвичайно гарно відбулася забава.

Загального приходу за рік 1980 було $92,085.06 а розходу було — $86,134.31. Серед більших пожертв були такі: Катедра Св. Івана $34,000.00, Музейна Фундація $8,000.00, пожертви і передплати на „Промінь" $1,321.00, Централі СУМК $1,000.00, Фонд бл. п. О. Хом'яка $1,000.00, стипендія Колегії Св. Андрея $300.00, Фундація Колегік Св. Андрея $1,000.00, рідна школа при Катедрі $500.00, організація ушкодження зору $200.00, на калік-дітей $100.00, „Український Голос" $200.00, Західна Єпархія УГПЦК $300.00, бюджет Централі С.У.К. $300.00, пам'ятник Борисової $100.00, Фонд Н. Кобринської $200.00, Музей в Саскатуні $200.00, Музей в Саскатуні $3,000.00.

Комітети при відділі доглядали працю з дітьми. Садочок відбувався 5 днів на тиждень. Виховницею в садочку була Анна Звоздецька, учащало 24 дітей віком 2½ до 4 років. Рідна школа відбувалася в середу вечером. Учительки були: пані О. Лукомська, пані Бубель і пані Гарасимів. В школі українських танків було 76 учнів поділених на різні кляси. Старші брали участь в різних виступах в старечих домах, в провінційнім музею, в Ред Дір і на фестивалі у Вегревіл. В молодшім відділі СУМК було 16 членів, сходилися раз на тиждень. Відбували збори, проби співу, релігійне навчання, літературні читання, виклади драми, забави та коляди. Старший відділ СУМК нараховує 40 членів; має свій хор під диригентурою Євгена Звоздецького. Хор дістав похвальну грамоту від альбертійського уряду за те, що відвідали 12 міст з концертом в честь 75-річчя Альберти. Хор також співає Службу Божу в Катедрі що другої неділі в місяці. Інші діяльності СУМ-К-у є „Джемборі" раз на рік, мистецькі вироби, фільми, промови і забави.

Цього року ми відсвяткували 54-річчя заснування відділу. Почали Службою Божою а при кінці відбули Панахиду за померших членкинь. Вечером була програма з привітами, виступом жіночого хору під диригентурою пані Лесі Чумер і вшанованням членок. За 25 літ праці при відділі вручено грамоти, яких прийняли слідуючі членки: Анна Ґорецька, Марія Дзюра, Ольга Сулима, Катерина Сулима, Йосифа Михайлишин, Олександра Фарина, Марія Школяр і Беті Криса. За 25 літ приналежности до Союзу: Розалія Пухкий, Марія Мельничук і Анастасія Познанська. За 50 років приналежности до відділу була вшанована пані Марія Гавриш. Закінчили вечерок чаєм і перекускою.

Освітньо-культурний комітет старався, щоб кожних місячних зборів ми скористали з культурно-освітньої точки. Такі програми відбули: Кінолекцію про туру до Аргентіни — пан Петро Прокопів, „Життя і творчість письменниці Галини Журби" — пані Марія Сулима, „Сьогоднішна молодь і її проблеми" — пані Славка Купченко, промова пані Х. Броди з департаменту культури, „Тисячолітній Ювілей Охрещення України" — о. митр. прот. Ол. Хом'як, річне „Свято Книжки" і доповідь Лесі Черненко-Рудницької.

Добродійний Комітет відвідує членок і взагалі всіх українських пацієнтів в лікарнях та нирсінг-домах. На Різдвяні Свята відвідали членів з дарунками овочів, а на Великдень з писанками і бабками. Мали чай в домі для старших ім. Св. Івана, в домі ім. Св. Андрея і також в залі Катедри Св. Івана з програмою. Також брали пацієнтів на колесових кріслах на Різдвяні покупки. Мали 2 бінго разом з рідною школою. Зібрали $3,417.

Прикрасу Катедри доглядав церковний комітет. Зібрано $735.00. Комітет співпрацював з управою Західньої Єпархії в порядкуванню резиденції Владики Бориса. Кожного вересня влаштовує чай на цю ціль.

До Управи відділу на 1981 рік увійшли: голова — Розалія Фарина (переобрана), уступивша голова — Анна Томнюк, 1-ша заступниця голови — Філія Кругляк, 2-га заст. — Василина Леськів, 3-тя заст. — Ґеня Стогрий, 4-та заст. — Докія Корпан, рекордова секретарка — Василина Ґулуцан, кореспонд. секр. — Марія Лазарук, заст. секр. — Наталя Базюк, касирка — Катерина Гарасим, заст. касирки — Стефанія Ортинська. Контрольна комісія — К. Гавриш, Р. Маланчук, Луіса Феняк.

Голови комітетів: ювілейний — А. Скуба, архіву — Л. Івасюк, добродійний — П. Калет, церковний — Г. Ґрекул, Рідної школи — П. Цимбалюк, садочків — Є. Шарабун, танковий Є. Євчин, молодший СУМК — добр. М. Лакуста, старший СУМК — М. Прокопів, членський — М. Луцяк, соціяльний — Е. Ґордей, культурно-освітний — М. Купченко, „Промінь"

— Л. Бриджес, бібліотека — Е. Верхомин, видавничий — Н. Дептух, Музейна Фундація — О. Ганночко, Локал Кавнсил — А. Особа, почесних членок — С. Гриник, степендійний — Н. Мельничук, маєтковий — В. Гавалечко, харитативний — А. Радомська, Осінний баль — П. Мудра, Ювілейна Книжка — С. Гриник, протоколи до архіву — І. Дженис, мистецтва — А. Сенів.

Голови місячних комітетів: З. Сорохан, О. Камінська, О. Козуб, А. Лопатка, Ф. Романчук, К. Гобден, Е. Рипка, Н. Николин, К. Сулима.

Василина Ґулуцан, секретарка

СТ. КЕТЕРИНС, ОНТ.
ВІДДІЛ ІМ. ЛЕСІ УКРАЇНКИ

Річні збори нашого відділу відбулися 7 грудня 1980 р. в церковній залі Св. Юрія.

Привітавши всіх присутніх, голова п. Надія Андрусів попросила о. прот. М. Критюка провести молитву і вшановано померлих членок. Предсідницею зборів була Л. Прокопенко, а секретарювала Л. Головаш. Слідували звіти.

Голова Н. Андрусів подякувала всім за співпрацю, особливо господиням, і що 2-га каденція була взаємна на всіх ділянках праці при громаді.

Секретарка Т. Дем'яненко дала звіт праці відділу в деталях:

Відбулося 7 місячних зборів і 4 засідання, відбуто обіди — поминальний, місійна вечеря, спільне свячене, храмове свято, бенкет для ТУС і громадський пикник, базаровий „шавер", базар з т. зв. „флі маркет". Інші імпрези — випродаж великоднього печива й писанок і щорічний т. зв. „Опен гавз", де цього року пишалися рушники майже з кожної частини України. Спонзорували контестантку на місцеву королеву — Н. Тарас. Висилали далеґаток на з'їзди. Підчас відвідин голови Музейної Фундації п-і Люби Кут пожертвували $200.00 на головний Музей в Саскатуні. Заплатили за мармурову стіну при вході до церкви й за образ Пресв. Тройці намальований над престолом. Не забули скромною академією вшанувати патронку нашого відділу — Л. Українку.

По звітах контрольна комісія висловила довір'я, та уділила абсолюторію уступаючій управі.

Приступивши до вибору нової управи, як звичайно тяжко знайти охочих до провадження праці, але після довшої дискусії й внесків вибрано заряд на 1981 рік в такому складі: Уступивша голова — Н. Андрусів, голова — Віра Тарас, заступниці — Н. Авраменко і Л. Прокопенко, рек. секретарка — Т. Дем'яненко, фінанс. секр. — Орися Мой, касирка — О. Кубов. Контрольна комісія — Н. Андрусів, Г. Ковальчук, В. Тимощук, Н. Ткачук. Культ.-освітна — Л. Головаш.

Після вибору управи — привітав новообрану голову о. прот. Критюк і голова громади М. Головаш. Нововибрана голова В. Тарас подякувала за довір'я і просить підтримки на дальшу співпрацю. Збори закінчено молитвою і перекускою з чаєм.

Т. Дем'яненко, секретарка

ВІННІПЕҐ, МАН.
ВІДДІЛ ІМ. ЛЕСІ УКРАЇНКИ

Річні збори відділу відбулися в неділю, 30 листопада 1980 року, в годині 2:30 по полудні в Катедральній Авдиторії. Присутніх членок було 66.

Впродовж року відділ відбув 10 реґулярних місячних зборів. До т-ва вписалось 14 нових членок, 2 членки від'їхали, 6 членок впокоїлися. Всіх вписаних членок у відділі є 199. Відділ взяв активну участь в Провінційному З'їзді, в окружних з'їздах, в Соборі УГПЦК, і в Конґресі Українців Канади.

Управа, голови комітетів і представниці звітували з цілорічної праці яка представляється як слідує:

Зарядили і вислухали 4 цікаві доповіді на різні теми. Улаштували Свято Лесі Українки і Свято Героїнь, День Членства, Свято Книжки і дві гостині. Взяли участь у Фолклорамі, демонстрації Великоднього печива і приготування Великоднього стола.

Жіночий хор брав участь в 3-ох імпрезах. Членки брали участь в „Теґ Дей" що зарядив КУК і в прийнятті на пошану проф. В. Кубійовича в справах Енциклопедії Українознавства. Брали участь в ярмарку Манітобської філії музею, і мали зустріч з пані Кут — представницею головного музею. Збирали вкладки і провадили збірку на фонд Українського Музею в Саскатуні, і взяли масову участь у відкритті музею в Саскатуні. Улаштували весняний базар і взяли участь в церковному базарі, відбули два чаї — Весняний і Осінний, з доповідями. Приготовили врочисті обіди — Йорданську Вечерю, Великодне спільне свячене, храмовий обід, обід підчас Візитації Владики, обід підчас Провінційного З'їзду, і обід-бенкет підчас Собору. Приготовили обіди і вечері підчас засідання повної Консисторії УГПЦК.

Дарували печиво і давали поміч — Комітетові Українок Канади, Вінніпезькій Мистецькій Ґалерії, Льокальній Жіночій Раді, для Старечого Дому Св. Родини, для нового шпиталю Севен Овкс. Кілька членок ходили 4 рази шити для Червоного Хреста. Відвідують хворих в лічницях і по домах.

Учителька і комітет з членок провадять садочок для малят. Надзірна Рада з 3-ох провадять молодший СУМК. Три членки входять до Дорадчої Ради старшого відділу СУМК.

В 1980 році відділ пожертвував на такі цілі: $5,000.00 на Катедру Пресв. Тройці, $500.00 на Колеґію Св. Андрея, $300.00 на Фундацію Колеґії Св. Андрея, $1,000.00 на Український Музей в Саскатуні, $100.00 на Видавничий Фонд ім. Н. Кобринської при С.У.К., $600.00 для курсантів-сумківців, $25.00 на орг. фонд Ман. Екз. С.У.К., $25.00 на Фонд Амнестії, $25.00 на пам'ятник Ісидори Борисової.

В касі на 1981 рік осталося $6,892.75.

До управи відділу на 1981 рік увійшли: Павліна Ігнаш — голова, Єлисавета Жучкан — 1-ша заст. голови, Надія Сохацька — 2-га заст. голови, Галина Коваль — рекорд. секр., Анна Назаревич — заст. рек. секр., добр. Марія Керніцька — кореспо. секр., Василина Ґурська — фін. секр., Д. Кристанович — касирка. С. Карп'як, М. Коваль, Ф. Юрків — контрольна комісія.

Комітети очолюють: телефонічний — Є. Жучкан, культурний — М. Юрків, програмовий — К. Будзінська, відвідування хворих — А. Григор, садочка — М. Кінащук, членства — Д. Терновецька, прийнять — А. Калинюк, представниць до Комітету Українок Канади очолює Н. Шаварська. До Червого Хреста — С. Тесарська, до Льокальної Жіночої Ради — Галина Бабій.

До Надзірної Ради старшого відділу СУМК — Л. Радчук, М. Петрів і Г. Кібзей. До Надзірної Ради молодшого відділу СУМК — С. Юзвишин, Н. Сохацька і О. Подтепа.

Представниці: до Комітету Української школи — М. Марущак, Літ-

ньої Оселі „Веселка" — О. Кізь, журнала „Промінь" — М. Юрків, преси — Є. Білич, Музею — Р. Кондра, архіву — Д. Черевик.

В імені уступившої управи висловлюємо щиру подяку церковній управі на чолі з п. П. Дідковським за співпрацю. Щиро дякуємо настоятелеві о. протопресв. Ф. Керніцькому за поради, поміч і співпрацю. Щиро дякуємо учителям, молоді, діточкам за співпрацю. За згодою і співпрацею всіх членок, а особливо тих, що займали певні позиції в 1980 році, ми мали успішний рік і за все насамперед дякуємо Всевишньому Богові.

Щасти нам Боже і на 1981 рік.

Павліна Ігнаш, голова
Добр. М. Керніцька, кор. секр.

ЛОНДОН, ОНТ. ВІДДІЛ ІМ. КНЯГИНІ ОЛЬГИ

Річні збори відділу відбулися 7 грудня 1980 р. у церковній залі. На зборах було присутніх 19 членок. о. Фляк, добр. Фляк і діючий голова громади п. Оборковський. Голова відділу відкрила збори, о. Фляк провів молитву і хвилиною мовчанки вшановано відійшовших у вічність членок. Предсідницею зборів була В. Калюжна, секретаркою Н. Кузьменко. Слідувало прочитання протоколу з минулорічних зборів.

За річну працю відділу подала звіт голова відділу пані О-ра Тищенко: Ми вітаємо одну нову членку відділу і просимо до співпраці з нами.

За рік відділ мав 3 місячних зборів, 8 засідань і одне спільне засідання з католицькими жінками.

Ми брали участь в улаштуванні Церковного пікніку, допомагали церковній управі відзначити 30-ліття громади, разом з візитацією Владики Миколая. Я мала честь бути на соборі як делеґат від громади.

П'ять членок їздили на окружний з'їзд в Торонто. Улаштували свято Лесі Українки і героїнь та брали участь в культурно-освітніх імпрезах, які улаштував КУК.

Ми дуже вдячні нашій дириґентці членкині нашого відділу, п-і Вірі Олійник яка прикладає всі свої сили і терпіння, щоб усі імпрези пройшли якісно.

До нас приїжджала голова Музейної Фундації п-ні Л. Кут і також голова Східньої Екзекутиви пані Головата.

Ми постаралися зробити шафи у церковній залі, для так званого мистецького куточка, і в них виставляємо українські експонати. Вже маємо дуже гарні речі, які були привезені з України дуже давно.

Печемо проскурки для церкви, та печемо і продаємо бублики. Допомагали парафіянам в улаштуванні похоронних та поминальних обідів. Купили холодільник для кухні і деякий посуд. Приготовили п'ять традиційних обідів, весняний та осінній базар.

Сестриці прибирали та украшали церкву. Урядниці Суспільної Опіки відвідували хворих. Делеґатка до КУК старанно виконувала свої обов'язки. Господині допомагали в приготуванні обідів. Культурно-освітня референтка добр. Фляк приготувала реферат на свято Лесі Українки та виконувала свої обов'язки по можливості, а також референтка „Променя" займалася збиранням передплат журналу „Промінь".

Стан каси: приходи 1980 р. — $8,510.59, видатки — $7,134.44, в касі залишилось — $1,376.15. До церковної каси передали $4,394.29.

Дякуємо о. Флякові та добр. Фляк за поради і допомогу а також церковній управі за співпрацю.

Дякую всім членкам заряду та усім членкам відділу і прихильницям.

Вибрано склад нової управи: голова — О-ра Тищенко, заст. голови — Валентина Поліщук і Віра Яремченко, скарбничка — Она Кошарна, культ-освітня референтка — добр. Фляк, представниця до КУК — Р. Ковальчук, референтка „Променя" В. Калюжна. Господині: З. Гладко і пані Пилюта. Суспілщна Опіка — О. О'Суліван С. Шевченко, пані Панасейко. Сестриці — К. Подопригора, М. Пилипенко, п-ні Яремченко (ст.) і допомагати прибирати в церкві В. Яремченко. Контрольна комісія — В. Яремченко, В. Калюжна, К. Рибка.

О-ра Тищенко подякувала за довір'я і закликала всіх до співпраці, бо працюємо „для добра Церкви і народу".

Отець Фляк сказав, що йому як настоятелеві приємно бачити, як зорганізовано працює жіноцтво коло свого храму. На Союзові Українок лежить обов'язок прикласти всі зусилля, щоб притягнути молодь до Церкви і до організації.

Жіноцтво є фундаментом громади. Будьте горді за себе, за свою організацію, бо вам належить пошана і подяка за вашу тяжку працю". Добродійка і я шануємо вашу цінну працю, і прошу Бога, щоб дав нам всім здоров'я. Любіть свою віру-Церкву і шануймо одне одного".

Пан Оборковський побажав новообраній управі всього доброго, кріпкої співпраці з Управою громади, бо лише в зрозумінні одне одного будемо мати добрі наслідки в праці.

Щасти Вам, Боже!

Оля О'Суліван, секретарка

РЕДЖАЙНА, САСК. ВІДДІЛ ДОНЬКИ УКРАЇНИ

Річні збори відділу відбулись в вівторок 8 листопада 1980 року у залі Просвіти при участи 31 членок. Пані Галя Клапущак, голова відділу перепроваджувала збори відкриваючи молитвою під проводом пароха отця Заліщука. Секретаркою зборів була Олеся Пилипов.

Привітавши присутніх предсідниця покликала збори на однохвилинну мовчанки у пам'ять покійних членок. Слідувало читання протоколу з минулих річних зборів, писемні звіти заряду і референток були роздані і по черзі перевірені, з додатками.

Впродовж року відбулось 8 місячних зборів, 5 засідань заряду і комітетів. На зборах прочитувано обіжники з Централі, Пров. Екзекутиви й іншу кореспонденцію. Голова пані Клапущак у своїм звіті подякувала членкам заряду та комітетам за їх піддержку та співпрацю для відділу.

Діяльність за 1980 рік: Старанням культ.-освітнього комітету на зборах було читано з життя і творчости Лесі Українки, про шлях і боротьбу В. Мороза до часу його звільнення з тюрми і виїзду у вільний світ. Під час зборів в лютім членки влаштували вечерю „Патлак" запросивши гостей для придбання членок.

Відділ займався обслугою і виданням сім вечер для ТУС під час їхніх зборів, а також Пущення, бенкет на Маланку, Йорданську Вечерю, похоронні обіди та перекуски, спільне свячене, храмовий обід, осінню вечерю, осінній базар.

Членки входили в комітети місцевого Фестивалю „Мозаїк" під керівництвом льокального відділу КУК, і багато праці вклали до успіху фес-

тивалю, з доставленням варенників та печива. Членки також куховарили підчас „Ексебишен", де громада мала власну їдальню. Також підготовили обід підчас візитації Владики до парафії в Реджайні; гостили Провінційну управу в серпні, а голову Музейної Фундації у листопаді, пані Любу Кут.

Комітет Проєкту улаштував два чаї, Різдвяний і Великодний з випродажем печива і ручних робіт та розігравкою.

Членки є активні в комітетах будови нової авдиторії, участь в Недільній та Українській школі, належать до місцевої Жіночої Ради, опікуються молодшим СУМКом, як також є в Надзірній раді старшого СУМК-у.

Дві делегатки були вислані на Конґрес КУК у Вінніпеґу у жовтні, а дві на Провінційний з'їзд до Саскатуну.

Фінансовий звіт: перенесено з 1979 року $1,523.20, розходи в 1980 р. — $7,815.13; приходи в 1980 $12,774.50; в касі осталось за 1980 рік $4,958.17.

Пожертви за 1980 рік: на будівельний фонд авдиторії — $2,000.00; на церкву — $625.00; Недільну школу — $250.00; „Український Голос" — $100.00; українські лекції в Атабаска школі — $100.00; на квіти членкам у лікарнях — $113.00; З'їздовий фонд — $30.00; Фонд Наталі Кобринської — $25.00; пам'ятник Ізидори Косач-Борисової — $20.00; „Телемірakол" — $25.00; буджет до Централі — $214.00; „Промінь" — $31.00; делегатки — $214.00.

Заряд на 1981 рік: уступ. голова — О. Патрелюк, голова — Г. Клапущак, 1-ша заст. голови — С. Пахолек, д-га заст. голови — Є. Корпус, рекордова секр. — М. Мельник, кореспонд. секр. — К. Пасєка, касирка — М. Думанська. Архівістка — Н. Зенчишин. Комітети: мистецтва — Ґ. Стронська, П. Процик, Н. Сеник. Музею — М. Юзик, Д. Керелюк; Недільна школа — Є. Корпус, С. Бобовська, Н. Острижнюк, Ґ. Чиж; „Промінь" — М. Корпан, Є. Шишковська; Домашнє господарство — О. Патрилюк, Н. Бабчук; Проєктів — С. Гарас, В. Гюбик, С. Марусяк, С. Маковська, О. Патрилюк, А. Гнида; Ком. добродійний — Є. Фекула, Є. Шипиляк; Освіт.-програмовий — Є. Шипиляк, Л. Залещук, Р. Паньків, Є. Кусій; Жіноча Рада — С. Пахолек, О. Пилипов; молодь СУМК — Т. Мельничук, Ґ. Варниця, Н. Острижнюк. Членство — Ґ. Варниця, Л. Процик. Ком. телефону — Р. Паньків, М. Павлюст, С. Сеник, К. Луцюк, Є. Кусій. Представниця до Екзекутиви „Мозаїк" — С. Пахолек. Контрольна комісія — Н. Бабчук, Ґ. Варниця, А. Гнида.

К. Пасєка, кореспонд. секр.

ТОРГИЛД, АЛЬБЕРТА ВІДДІЛ ім. О. БАСАРАБОВОЇ

Річні збори відділу ім. О. Басарабової відбулися 1980 року, у присутности 9 членок.

Предсідниця пані М. Татарин відкрила збори молитвою, а секретарка, пані П. Бізук, прочитала протокол минулорічних зборів.

Звіти з діяльности відділу здавали членки заряду. Голова пані М. Татарин подякувала членкам за добру співпрацю і вирозуміння. Секретарка прочитала звіт цілорічної праці.

Діяльність товариства: Впродовж року відбулось 8 місячних зборів. Відсвяткували церковний храм, приготовили два обіди і чотири перекуски підчас похоронів, і п'ять перекусок підчас інших підприємств. Приготовили спільний обід на День Подяки і бенкет на Осінний баль. Мали продаж варенників і печива. зійшлися на вечерок у новім домі панства Татарин.

Жертвували на Музейний фонд, організаційний фонд, „Промінь", на фонд поборювання недуги рака, на Червоний Хрест, „Гарт Фонд", видавничий фонд (Н. Кобринської), добродійний фонд і Амнестовий фонд. Передплачуємо „Промінь" до Старечого дому. Нагородили 12 студентів в середній і вищій школі за добрий успіх в українській мові.

Фінансовий звіт: прихід за 1980 рік — $1,259.84, розхід за рік — $448.13.

Заряд на 1981 рік: голова — М. Татарин, заст. голови — Ю. Садляк, секретарка — О. Гікиль, заст. секр. — А. Камінська, касирка — А. Шеленько. Референтка культурно-освітня — Ю. Садляк, рефер. добродійної праці — А. Проданюк. Комітет господинь — А. Скуба, Р. Борко, П. Бізук. Церковні сестриці — Р. Борко, Р. Микитий. Референтка Стипендійного фонду — А. Камінська. Контрольна комісія — П. Бізук, М. Яхімець.

О. Гікиль, секр.

РІЧНІ ЗБОРИ ВІДДІЛУ КОМІТЕТУ УКРАЇНОК КАНАДИ У ВІННІПЕҐУ

В середу 11 березня 1981 року в Домі Централі КУК відбулися річні збори вінніпезького Відділу Комітету Українок Канади. Збори відкрила голова п-і Марта Левицька-Костюк тихою молитвою, потім привітала бувшу голову Крайової Управи п-і Віру Бучинську і всіх присутніх та попросила обрати президію зборів. Головою зборів обрано п-і Віру Бучинську, а секретаркою п-і Ольгу Чемерис.

Після відчитання протоколу з попередніх зборів, звітів управи і контрольної комісії та дискусії, на внесок номінаційної комісії вибрано нову управу Комітету Українок Канади в такому складі: Марта Левицька-Костюк уступивша голова, Докія Черевик — голова, Ярослава Паламарчук — перша заст. голови, Ольга Коваль — друга заст. голови, Надія Шаварська — протокольна секретарка, Стефанія Бабій — кореспонд. секр., Галина Майба — касирка, Галина Онуфрійчук — референт для української преси та Галина Гафійчук — рефер. для англійської преси, Ольга Коваль — представниця до Жіночої Ради, Катерина Пройдун — представниця до Клюбу Добрих Сусідів, Галина Кінаш і Анна Луцан — представниці до Міжнароднього Центру, Марта Левицька-Костюк і Ярослава Паламарчук — Культурно-освітній комітет, Ольга Чемерис, Анна Каптій і Стефанія Керелюк — господині, Анна Гриценко — архівістка, Інституту Сліпих, Альбіна Торбяк — телефоністка, Лукія Скольна і Ольга Кулик та Софія Залозецька — контрольна комісія, Докія Черевик і Ярослава Паламарчук — представниці до Комітету Українців Канади.

ПРОСИМО ПОПРАВИТИ

В числі 6 з червня, на ст. 25 поміщено опис ювілею відділу ім. О. Кобилянської в Годсон Бей, Саск. Правильно має бути: **Ювілей 35-ліття відділу.**

ГРОМАДСЬКА І РОДИННА ХРОНІКА

СВЯТО ВІДЗНАЧЕННЯ ЧЛЕНОК ВАЛЕЙ, Б. К.

У парафіяльній авдиторії, в середу вечером 8-го квітня 1981 року, відділ ім. Ольги Кобилянської в Валей, Б. К. урочисто відзначив членок, які працюють 25 років у відділі Союзу Українок Канади.

Голова Марія Сташин привітала членок і гостей та попросила прот. П. Блажука відкрити вечірню програму молитвою та хвилиною мовчанки в пошану й пам'ять покійних членок відділу.

Святочною програмою керувала пані Анна Залубняк. За головний стіл засіли пані Олена Дзюбенко, голова Пров. Екзекутиви С.У.К. на Бр. Колюмбію, пані Марія Сташин, почесна членка, пані З. Татарин та заслужені членки: пані Раїса (Демчук) Коляска, Оксана Круліцька, Анна Максимюк, і Марія Захарук. Всі гості за головним столом були вдекоровані прикрасними корсажами.

Слідувала святочна програма; пані М. Сташин представила голову Пров. Екзекутиви пані О. Дзюбенко і покликала її до слова. Пані Дзюбенко подякувала за запрошення і передала теплий привіт від Провінційної Екзекутиви, від Крайової Централі і від відділу ім. Лесі Українки у Ванкувері. Пані Ольга Дзюбенко виголосила надзвичайно цінну промову. Між іншим вона сказала, що „Жіноча організація С.У.К. вложила свій вклад, членки приймають активну участь у всіх проявах нашого тут життя. Крім безпосередньої праці для церкви, організація дбає про збереження і поширення наших культурних надбань, плекання релігійних та національних традицій, збереження української мови і виховення дітей в релігійному та національному дусі. І всюди, де є жива і активна громада, там великий вклад праці походить від жінок...".

Слідувало відзначення. Пані Василина Бонар представила заслужених членок, пані М. Сташин і пані О. Дзюбенко уручували заслуженим членкам грамоти і шпильки з смолоскипом.

Пані Оксана Круліцька була працьовита голова через 5 років у відділі. Вона активна у Пров. Екзекутиві і тепер є одна з заступниць. Вона представляла відділ на з'їздах, є активна при громаді і бере активну участь у церковнім хорі.

Пані Анна Максимюк через 7 років була касиркою у відділі, по часі була у комітеті надзірної ради при СУМК. Пані Максимюк також виконувала обов'язки касира у церковній громаді.

Пані Раїса (Демчук) Коляска все подає добрі поради. Вона постійно

Членки відділу О. Кобилянської у Волей, перший ряд зліва направо: А. Кравчук — 2 заст. голови, З. Татарин, А. Максимюк, Р. (Демчук) Коляска, М. Сташин — голова, О. Дзюбенко — голова Пров. Екзекутиви, О. Круліцька, М. Захарук, Б. Бонар — рек. секр., О. Собул уст. голова і кор. секр.; другий ряд: Е. Парасій, М. Маленко, О. Кровец, Е. Василович, А. Добровольська, А. Телюк, А. Джиман, К. Ткачук; третій ряд: М. Сорока, М. Антонішка — касирка, М. Боднарчук, П. Коновальчук, А. Залубняк, А. Сечикало, Г. Ткачук, А. Стефан, М. Пикет, А. Ганкевич, М. Лебедович — 1-ша заст. голови

працювала хоч її праця не все позволяє прибувати на збори. Пані Коляска займала пост голови через 5 років, була касиркою один рік, також учила рідну школу та була активна у батьківському комітеті. Пані Раїса була у комітеті сестриць через 4 роки та була головою церковної громади.

Пані Марія Захарук була касиркою при відділі, у контрольній комісії, була 3 роки господинею при кухарстві. Пані Захарук учила в Українській школі. Вона також є активна у церковнім хорі та в Пров. Екзекутиві.

Після винагородження членок, пані Анна Цигикало прочитала цікавий реферат про життя й твори Ольги Кобилянської.

Слідуючи, членки під дириґентурою пані Анни Залубняк відспівали в'язанку пісень.

На закінчення програми соціяльний комітет при помочі членок, подали смачну, гарно прибрану перекуску.

Отець Блажук закінчив наше свято молитвою.

Марія Боднарчук

КИТИЦЯ КВІТІВ НА СВІЖУ МОГИЛУ

9 травня 1981 р. після тяжкої і затяжної недуги в шпиталі Вікторія в Монтреалі, проживши 60 років свого трудолюбивого життя, упокоїлась бл. п. Віра Нечай.

Віра Нечай народилась 9 жовтня 1920 р. на Полтавщині. Приїхала до Канади в 1949 р. В 1950 р. одружилась з п. Й. Нечаєм, який також приїхав до Канади в 1949 р.

Бл. п. Віра Нечай осиротила: і залишила у великому горю і смутку — мужа Йосипа, синів Михайла і Олеся, невістку Ірину, брата Гліба і сестру Варвару, сватів п-во Стиранки. У великому горю і смутку залишила своїх приятелів, друзів і цілу громаду Собору Св. Софії.

Бл. п. Віра Нечай була доброю і щирою дружиною для свого мужа. Доброю мамою для своїх дітей, ласкавою і щирою для своєї невістки, брата і сестри, для всієї громади. Всі хто її знав любили і шанували її за ту доброту і щирість. Релігійна і працьовита. Завжди думала і дбала про свою матірну Церкву, любила свій український народ, свою православну віру.

Бл. п. Віра Нечай була яктивною і працьовитою членкою своєї громади. Працювала вчителькою в Українській народній школі, була секретаркою у громаді Собору Св. Софії, секретаркою в жіночому товаристві ім. Доньки України. Завжди цікавилась українським життям. Багато читала книжок, часописів і журналів. Зокремо була передплатницею часопису „Український Голос", журналів „Промінь" і „Вісник".

Ще за часів свого життя, підчас тяжкої і затяжної недуги, її бажанням було, щоб після її смерті замість вінків і квітів були зібрані гроші на будову нового Іконостасу при Соборі Св. Софії.

Бажання то було виконано. Під час поминального обіду, де було багато присутних зібрано 1,299.00 дол. Муж її п. Й. Нечай пожертвував 1,000.00 дол. як нев'янучий вінок в пам'ять своєї дружини. Разом зібрано 2,299 долярів.

Похоронні відправи і чин похорону виконав настоятель Собору Св. Софії о. І. Куташ в сослуженні протопресв. о. Епіфанія Чижова, диякона Є. Рудича, іподиякона Ю. Бригідира, дяка Кіпибіди. Похоронні відправи і чин похорону своїм співом звеличав хор. Дириґентами хору були: В. Волощук, І. Козачок, В. Гирич.

Дорога наша бл. п. Віро Нечай, нехай канадська земля буде тобі легкою, спи спокійно, а пам'ять про тебе в наших серцях лишиться назавжди. Вічна тобі пам'ять.

На нев'янучий вінок в пам'ять своєї дружини муж п. Й. Нечай жертвує 25.00 дол. на видавничий фонд журналу „Промінь".

Приятелька Т. С.

БЛ. П. МАРІЯ ВИЛСОН

У суботу, 28 березня, 1981 р., в лічниці в Канорі, Саск. упокоїлася Марія Вилсон, проживши понад 90 років. Марія, з роду Дмитра й Єлени Стратійчук, народилася 25 липня 1890 р. в Зах. Україні на Буковині в селі Стара Жучка. У 1912 році приїхала до Канади до свого дядька в Інсінґер, Саск., де вона перебувала. Того самого року повінчалась з Томою Вилсоном. Молодята поселилися на фармерській садибі (гомстеді) коло містечка Інсінґер.

Життя не було легке в той час, але обоє молоді з надією і вірою працювали й дороблялися. Господь благословив їхнє подружжя 9-ма

дітьми. Тома упокоївся 1949 року і залишив свою дружину Марію і дітей у великому смутку й горю.

В 1950 р. залишила Марія свою садибу і пішла жити зі своєю донькою Анною а по чотирьох роках перенеслась до містечка Бюкенан, де син Юрій і невістка Марія (з дому Равлюк) доглядали маму.

Покійна Марія лишила в смутку шість доньок і трьох синів: Анну Торстад з Бюкенан, Саск., Ідит Кларк з Флин Флон, Ман., Марію Митинар з Нью Вестмінстер, Б. К., Ліну Смит з Бері, Онт., Мей Ровлет з Кемлупс, Б. К., Маргарет Дим'янів з Ред Дір, Альберта, Федір (Фред) Вилсон з Бюкенен, Саск., Йосиф (Джов) Вилсон з Флин Флон, Ман. і Юрій (Вжордж) Вилсон з Бюкенен, Саск. Залишила також 22 внуки і 22 правнуки.

У понеділок, 1 квітня, в Лесановій похоронній каплиці в Канорі відбулася панахида, яку відслужив о. Н. О. Равлюк з Гамільтону, Онт. Отець Равлюк є братом дружини сина Юрія. У вівторок, 3 квітня, відбувся похорон в православній церкві св. Івана Хрестителя в Бюкенен, Саск., при великім числі присутніх. Як на панахиді, так і на похороні о. Равлюк мав двомовні промови, підкреслюючи працездатність і додродійність Покійної.

По похоронній відправі відбувся в Народнім Домі поминальний обід, який приготовили членкині жіночого відділу ім. Л. Українки. При обіді між прощальними промовами говорила також Юстина Талпаш, голова жіночого відділу. Вона підкреслила

культурну свідомість Покійної. Марія Вилсон була активною членкою церковної громади примірною членкою жіночого товариства. Мула жертвенна, читала українські часописи і журнал „Промінь", зберігала й шанувала українську культуру й традицію. Від родини подяку склав син Йосиф.

В церкві, на нев'янучий вінок присутні склали поважну суму грошей. 100 долярів призначено на клішу, Вісник і „Промінь" а решту на місцеву церкву, Щира подяка жертводавцям в Марії Вилсон — Вічная Пам'ять!

БЛ. П. АННА КРИМЛАНСЬКА

Ст. Кетеринс, Онт.

У вівторок, 31-го березня 1981 року, по тяжкій хворобі, в Дженерал Госпіталі, на 74 році життя відійшла у вічність бл. п. Анна Кримланська.

Бл. п. Анна Кримланська народилася 6-го лютого 1906 року в м. Товсте, Заліщицького пов. в Україні у родині Юрія й Варварки Бриків. Будучи молодою ще дівчиною вона втратила своїх родичів, бо обоє упокоїлися — батько в 1918 р., а мати у 1919 році.

Тому, що життя в краю було тяжке, так як багато людей лишали рідний край та їхали в широкий світ, так і молода дівчина Анна пішла за їх прикладом. В той час, її брат Стефан був уже в Канаді. Отже він постарався про афідавіт та оплатив подорож спроваджуючи свою сестру Анну до Канади. Хоч Стефан перебував у Чатам, Онт., однак, Анна не прибула до нього, бо він не мав ще своєї хати. Вона прибула до двоюрідної сестри Теклі Заячковської, котра була одружена, мала свою власну хату та жила у Форт Вілліямі, Онт. Незадовго, бо в 1927 році Анна одружилася з Михайлом Облоским, з котрим прожила до 1951 року, того ж року Михайло упокоївся й вона лишилася сама. 1953 року вона одружилася вдруге з Володимиром Кримланським з котрим жила до кінця свого життя. В 1954 р. родина Кримланських лишила Форт Вілліям та переїхала до Торонта, де жила до 1963 року, Відтак переїхала до Брентфорду, Онт., а в 1975 році переїхала до Ст. Кетеринс, Онт.

Покійна Анна була тихої, лагідної вдачі. Понад усе любила свій народ, рідну українську православну Церкву,

українську пісню та мистецтво. Де б вони не жили то вона брала активну участь у театральних гуртках, співала у світських та церковних хорах. Любила вишивати для себе та для інших. Була активною членкою в Союзі Українок Канади та в церковних громадах, чим придбала собі багато приятелів. Також належала із своїм мужем Володимиром Кримланським до гуртка старших громадян „Калина" при громаді УГПЦ Св. Юрія в Ст. Кетеринс.

Напередодні похорону, у похоронним заведенні „Гавз енд Інґліс", відправлено Панахиду над тілом покійної Анни. На другий день у четвер 2-го квітня 1981 року, тіло покійної перевезено до храму громади Св. Юрія української православної церкви в Ст. Кетеринс, якої родина Кримланські є членами, де продовжувалися похоронні відправи.

Похоронні відправи відправляли: настоятель громади Св. Юрія прот. Микола Критюк і протопресв. Петро Ґліцький, при співі церковного хору під проводом О. Мельничука та при великому числі присутніх, котрі прибули віддати останню прислугу Покійній.

Після закінчення похоронних відправ у церкві та відпровадження тіла на цвинтар, учасники похорону вернулися до церковної залі, де спожили поминальний обід у пам'ять бл. п. Анни Кримланської. Під час обіду висловлювали співчуття Володимирові Кримланському — обидва отці, від громади Св. Юрія В. Дем'яненко, О. Мельничук, Ганка-Ковальчук-Романчич та пані Тимощук від гуртка старших громадян „Калина" при громаді Св. Юрія.

На заклик В. Дем'яненка присутні склали, як нев'янучий вінок покійній су сумі 59.00 дол. До цієї суми п. В. Кримланський додав 36.00 дол., щоб призначити по 25.00 дол. у пам'ять покійної на: „Український Голос", „Вісник", „Промінь", якого була покійна постійною передплатницею та 20.00 дол. на вироблення кліші для поміщення з дописом про її упокоєння.

Накінець муж покійної Володимир Кримланський подякував отцям за відправу похоронних відправ, диригентові О. Мельничукові й хорові за спів, господиням під проводом пані Бобро з гуртка старших громадян „Калина" за приготовлення поминального обіду, всім за вислови співчуття та всім учасникам похорону.

Покійна Анна лишила в смутку: мужа Володимира Кримланського в Ст. Кетеринс, Павліну Баґан дочку двоюрідного брата в Місісаґа, Онт., два племінники Павло і Петро Карповичі в Форт Вілліямі, Онт., племінника Тоні Карповича у Дітройті, Міч., двоюрідного брата Онуфрія Шутурму у Вінніпеґу, двоюрідну сестру Вікту Горн у Вінніпеґу, ближчу й дальшу родину та багато приятелів.

Тлінні останки бл. п. Анни Кримланської спочивають на міському цвинтарі „Вікторія Лавн" у Ст. Кетеринс, Онт.

Нехай Господь Милосердний прийме її душу до Царства Небесного.

Вічна їй пам'ять!

Прот. М. Критюк

* * *

ПОДЯКА

Муж покійної Володимир складає щиру подяку о—. прот. М. Критюкові й о. протопресв. П. Ґліцькому за відправи похоронних відправ, диригентові О. Мельничукові й хористам за спів, тим, що відвідували покійну в шпиталі, за картки, квіти та вислови співчуття, труноносцям, управі громади Св. Юрія, жертводавцям у пам'ять покійної, господиням із гуртка старших громадян „Калина" за приготовлення поминального обіду, усім хто чим будь причинився в допомозі мені.

Горем прибитий —
муж Володимир

БЛ. П. ЛУКИН СТЕФАНЮК
Едмонтон, Альберта

В п'ятницю по полудні 3 квітня, 1981 р., відійшов до вічності по довшій і тяжкій недузі в Роял Александра шпиталі Лукин Стефанюк. Народився Лукин 11 жовтня 1899 р., в селі Скінка, бучацького повіту, Західна Україна, в родині Григорія і Анни в роду Маслій.

При своїх родичах виростав, вчащав до школи, а по укінченні допомагав родичам в господарці. Підчас світової війни був покликаний до австрійської армії а по кілька місячному вишколі був відправлений на італійський фронт, що саме там попав у полон і в Італії в неволі перебув 18 місяців.

Як повернувся з полону 1922 року, одружився з Параскевією з роду Бубнів. Життя молодих Стефанюків під польською окупацією було невдоволяючим і 28 квітня 1928 року, Лукин залишає з болем серця дорогу дружину, троє малих діточок, рідне село, та еміґрує в Канаду.

По приїзді в Канаду поселився в Альберті 20 миль на північ від місточка Торгилд на гомстеді, щиро взявся до праці, щоб найскорше спровадити родину. Канаду полюбив в самих початках свого приїзду.

Як вже збудував хату виробив кавалок землі та частинно вже загосподарився, тоді спровадив дружину з дітьми. Що це була за радість дружині та дітям, як вони застали семеро коней з двома лошатами, що в краю не бачили, а до того ще 20 курчат, ну і готова хата, що на той час вже модерніше була збудована. Це була радість і для самого Лукина, що родина вже в купі, але рівночасно була й журба для батька, що діти підростали а школи ані церкви близько не було.

Тому Лукин порадився з кількома нашими поселенцями тієї округи і в короткому часі збудували школу під назвою „Денюб", що опісля служила і за церкву, а обслугували отці: Михайло Фик і Григорій Василів. Та коли вже православні українці збудували рідні церкви в сусідніх містечках Торгилд і Нюбрук, вірні перейшли до близьких їм церков — одні до Торгилд а другі до Нюбрук. Лукин з родиною вписався до церковної громади в Торгилд, що був активним членом, а Параскевія до жіночого товариства.

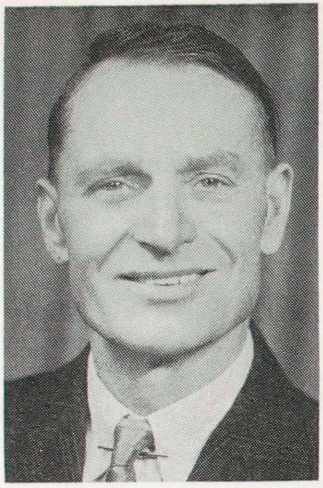

Лукин з дружиною працювали на фармах (було їх три) 50 літ, але коли вже прийшов час на заслужений відпочинок, землю передали дітям а вони обоє в 1966 році переїхали до Едмонтону. Та коли вже знайшлися в столиці Альберти не загубилися, як багато з наших православних українців. П-во Стефанюки, відразу по приїзді відшукали свою православну Церкву, що в той час будувалась, вписалися до громади Св. Михаїла і продовжували працю доки сили їм дописували.

Пок. Лукин був гідним мужом, добрим батьком дітей, примірним сусідом, а понад все щирим членом нашої святої Української Православної Церкви. Був очитаним і свідомим громадянином, а в його хаті „Український Голос", „Вісник" і „Промінь" був пожаданим гостем, важне й те, що ці часописи були ними перечитані від початку до кінця.

Був жертвенним, давав по можності на всякі потреби, а останніми часами його видні жертви, $175.00 на церковні лавки, $100.00 на дзвони, $50.00 на Іконостас, та на Фундацію Колеґії Св. Андрея у Вінніпеґу $100.00.

Похоронні відправи відбулися в середу вечером Парастасом в Церкві св. Михаїла з великим числом вірних, а прощав о. С. Семотюк, в четвер рано 8 квітня, знову церкву заповнили вірні. Тіло пок. Лукина процесійно впроваджено до святині на Службу Божу й докінчення похоронніх відправ. Підчас прочитаної св. Євангелії, пок. Лукина на дорогу вічності прощав бувший парох о. Григорій Василів, що більше 40 літ був знайомий з цею щирою родиною, а дякували: М. Піхота і М. Хіжан.

Пок. Лукин крім дорогої дружини Параскевії, покинув двох синів — Степана з дружиною Йосифою в Едмонтоні, Михайла з дружиною Вікторією в Редвотер, дочку Анну замужню за Росом Сумка в Едмонтоні, 8 внуків, 8 правнуків, брата Дмитра, що прибув на похорон з Торонта, та три сестри — Марця, Ганя і Настя в Україні.

При послідному цілуванні в пам'ять покійного на нев'янучий вінок було зібрано $175.00, збірка залишилась при громаді, а тіло спочило на українській частині цвинтаря Евергрін. По похороні в церковній авдиторії відбувся поминальний обід, що приготовили членки Жіночого Товариства ім. Княгині Ольги. По обіді ще коротко говорили оба священики, а від дітей подякував присутнім син Михайло.

Бл. п. Лукин Стефанюк час свого життя тут на землі незмарнував, а за це хай Всевишній Господь в якого опіці всі живучі й померлі, хай нагородить Царством Небесним.

Вічна йому пам'ять.

о. Григорій Василів

* * *

ПОДЯКА

З Волі Свевишнього відійшов на вічний спочинок дорогий і незабутній муж, батько, дідо і брат Лукин Стефанюк.

На цьому місці складаємо щиру подяку Всеч. отцям, Степанові Семотюку і Григорію Весиліву, дякам Михайлові Піхота і Михайлові Хіжан, за переведення похоронних відправ та слова розради. Всі труноносцям, родині, парафіянам і знайомим, які взяли громадно участь у похоронних відправах. Всім, що жертвували на нев'янучий вінок і на рака. Жіночому Товариству за приготування вечірної перекуски і поминальний обід. Парк Меморіял за солідну обслугу і взагалі всім тим, що жертвували квіти та розраджували нас у великому горю, по втраті найдорожчого і найстаршого члена в родині. Всім вам від нас найщиріша подяка, а Всевишній Господь хай Вас нагородить своїми щедрими ласками.

Тому що пок. Лукин любив свою рідну пресу, ми жертвуємо на „Український Голос" $50.00 з додатком

$30.00 на клішу, $40.00 на „Вісник" і $40.00 на „Промінь".

Параскевія Стефанюк, Михайло з Вікторією, Степан з Осипою, Анна з мужем Рос Сумкою, брат Дмитро Стефанюк.

БЛ. П. ВАСИЛКА ГОМЕНЮК
Ванкувер, Б. К.

Дня 5 квітня 1981 року в шпиталі у Бирнабі, Б. К. упокоїлась в Бозі бл. п. Василка Гоменюк.

Народилась Василка на Буковині, Зах. Україна 6 січня 1896 року в родині Михайла і Домни Петращуків. До Канади прибула Василка з батьками 1900 чотирирічною дитиною. Родина Петращуків поселилась на фармі в Саскачевані в околиці Шіго. 1911 року Василка вийшла заміж за Ґору Кирилюка та залишилось подружжя на власній фармі в Шіго. Не довго судилось їм бути разом — 1918 року Ґора упокоївся і Василка лишилася з чотирма маленькими дітьми. В той час по війні в Канаді лютувала інфлюєнція. По якімсь часі Василка вийшла вдруге заміж за Івана Гоменюка і знов оселилась родина на фармах в околиці Шіго. Бог поблагословив подружжя шістьма дітьми і родина прожила в Шіго 27 років. Тут Василка належала до жіночого товариства, відділу Союзу Українок Канади від початків його заснування і була членкою Союзу до кінця свого життя.

Останніх 35 років родина Ґоменюків замешкувала у Ванкувері. Василка була також примірною парафіянкою Української Православної Церкви.

Похоронні відправи відслужив о. прот. П. Бублик в православній церкві у Ванкувері а тіло покійної похоронено на цвинтарі Форрест Лавн у Борнабі 21 квітня 1981 р.

По похороні жіноче товариство приготовило попохоронний обід в авдиторії коло православної церкви. Смерть бл. п. Василки попередили її два сини — Михайло 1924 р., Алек — 1934, батьки — тато 1949, а мама 1951, сестра Марія 1917 р., два брати — Олексій —1934, а Ґеоргій 1968 р. Родина склала $30.00 на „Промінь".

Покійна залишила у глибокому смутку чоловіка Івана Гоменюка, три сини — Стефана і Горта в Смидирз, Юрія і Йосипа Кароля у Ванкувері, 5 дочок — Ірина Гарасимюк у Тідор, Саск., Марія Фелон у Ванкувері, Наталя Вилсон у Йорктоні, Рузя і Джим Йонґ у Ковквітлам, Анеля Чомик — Ванкувер. Залишила одну сестру Євдокію Фарбатюк у Гамільтоні, 22 онуків і 25 правнуків, ближча і дальша родина.

Спи спокійно наша мамо. Вічна тобі пам'ять!

Дочки — Ірина Гарасимюк, Марія Фелон, Наталя Вилсон, Рузя Йонґ, Ангеля Чомик; сини — Степан, Юрій і Кароль

БЛ. П. АННА КОМАРНИЦЬКА
Лашін, Кве.

Ділимося сумною вісткою з членством Союзу Українок Канади і всім українським громадянством, що в суботу, 16-го травня 1981 р. в місті Ляшін, Кв. — на 86-му році життя, відійшла у вічність бл. п. Анна Яворська-Комарницька.

Покійна Анна з мужем Миколою Комарницьким, це побожні і віддані піонери - основоположники Православної Церковної громади Св. Юрія в Ляшін, Кв. Для добра і розвитку громади, пан Микола Комарницький разом з дружиною уклали багато праці і грошових пожертв. У роках 1950 і 1965 пан Микола Комарницький був головою громади. До місцевого відділу С.У.К. ім. Княгині Ольги, покійна Анна належала від самого початку, була дійсною християнкою, бездоганною членкою. Запокійні Панахиди і Службу Божу відправив о. Григорій Планіда з участю церковного хору під диригентурою пані Тетяни Клемби. Під час похоронної Служби Божої, членки відділу С.У.К. тримали свій прапор і свічки. Похоронено бл. п. Анну на парафіяльному цвинтарі Св. Юрія в м. Ляшін, Кв.

Покійна залишила в глибокому смутку: мужа Миколу, двох дочок: Юлію Смереку з родиною і Стефанію Казюку з родиною, шість онуків і двох правнуків. Після похорону усі присутні були запрошені до парафіяльної залі на багатий поминальний обід. Під час обіду о. Григорій висловив щирі співчуття заслученій родині. Муж покійної Анни, Микола Комарницький подякував о. Григорію за відправлення запокійних відправ, подякував усім за присутність на похороні, за вислів співчуття і молитви. Дочка Юлія Смерека подякувала усім за те, що прийшли й разом з родиною помолилися за упокій маминої душі і провели Покійну на місце спочинку.

Муж покійної Анни пожертвував: $100.00 (сто) на Українську Православну Церкву Св. Юрія, $100.00 — на місцевий відділ С.У.К., $20.00 — на „Промінь".

Родині Покійної висловлюємо щире співчуття і дякуємо за пожертви. А душу покійної Анни хай прийме Господь Бог в оселі свої.

Вічна їй пам'ять!

Реф. М. Тихонова

Довкола дому

Стефанія Кульба

САЛАТА З ОГІРКІВ

6 огірків — сер. розміру величини
1 горнятко цибулі
1 горнятко зеленої паприки
1½ горнятка цукру
1 горнятко оцту
1 ложка солі

Обібрати огірки, покраяти в тонкі скибки а цибулю в кражальця. Дрібно покришити наприку. Окремо заварити оцет з цукром і сіллю; нехай раз закипить. Коли простигне, полити тим салату та перемішати. Накрити, вставити до холодільника на пару годин. Ладити на кілька годин перед подаванням.

— — —

ТЕЛЯЧІ КОТЛЕТИ

2 ф. телячих котлет
½ горнятка борошна (муки)
¼ горнятка рідкого товщу
1 зубчик часнику
½ горнятка столового білого вина
½ горнятка води
2 ложки цитринового соку
1 ложка борошна
сіль, перець

М'ясо добре потовкти, щоб розпласталось. Посолити, поперчити і обкачати в борошні. Класти на гарячий товщ й обсмажити з усіх боків разом з зубчиком часнику; часник вибрати. Додати вино, воду і цитриновий сок. Накрити і тушкувати на легкому вогні 45 хвилин. Підливу припорошити одною ложкою борошна. Подавати.

— — —

OLD FASHIONED POTATO SOUP

2 medium onions —diced
2 tablespoons butter or oil
2 tablespoons flour
3 medium potatoes — diced
1 quart water
1 tablespoons salt
½ teaspoon pepper
¼ cup noodles

Saute onions in oil or butter in a medium saucepan. Add flour to make paste. Add potatoes, water and seasonings. Cook until potatoes are tender, about 25 minutes. Add noodles 10 minutes before end. If soup gets too thick, add more water and seasonings. Makes 6 servings.

— — —

CREAM CHEESE POPPY SEED BREAD

1 cup biscuit mix
⅓ cup milk
2 medium onions, sliced
2 tablespoons margarine
1 (8-oz.) pkg. Philadelphia Cream Cheese
1 egg
½ teaspoon salt
1 teaspoon poppy seeds

Combine biscuit mix and milk; mix well. Spread into greased 8" square pan.

Cook onions in margarine until tender. Blend softened Cream Cheese, egg and salt; mix well. Combine Cream Cheese mixture and onions; spread over biscuit dough. Sprinkle with poppy seeds. Bake at 450° — 20 mins. Serve warm. Serves 8.

— — —

DRY GARLIC CHICKEN WINGS

24 chicken wings
2 cups corn syrup
1 cup soya sause
¼ cup Mazola corn oil
¼ cup unsweetened pineaple juice
1 tspn. garlic powder
1 tspn. ground ginger

Cut off and sicard wing tips; cut each wing in half. Mix together remaining ingredients. Pour over wing parts in a large shallow baking dish. Cover and marinate in refrigerator at least 3 hours. Dicard marinade. Place parts in 15 x 10½ x 1-inch baking pan. Bake in 350° oven 50 to 60 mins. or until tender. Makes 6 main dish servings or 10 - 15 appetizer servings.

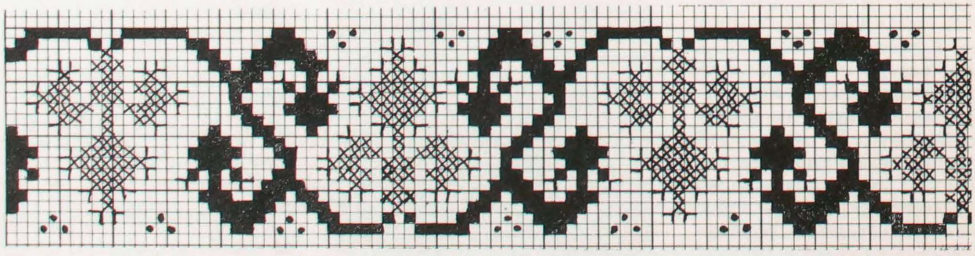

Буковина, село Мосодрівка, Заставна

Взірець вишитий хрестиком та стебнівкою; кільчики червоні на червоні мотиві; кільчики чорні на чорнім мотиві.

■ — чорна × — червона • — жовта

Український Музей, Сх. Філія — рисувала **Іванна Вахна**

ПРЕСОВИЙ ФОНД „ПРОМЕНЯ"

З причин поштового страйку, який тривав 6 тижнів, проголошуємо лише ті фонди, які наспіли до нас перед страйком. Передплатниць і жертводавців просимо заповнити прогалину шости тижнів, за що ми наперед щиро дякуємо.

Дякуємо жертводавцям проголошеного тут фонду. Журнал з липня-серпня щойно вислано читачам.

Редакція і адміністрація

*

Відділ ім. Савелі Стечишин — Келовна — прислала референтка Р. Петращук	$100.00
Нестор Костинюк — Виндзор, з приводу похорону дружини Веронії	50.00
І. Нечай — замість китиці квітів	25.00
О. Мороні — Монтреал	15.00
Євгенія Козяр — Сан Ґабріел, ЗСА	10.00
Добр. Єлисавета Кокорудз — Шіго, Саск.	10.00
Стефанія Гантей — Ванкувер	10.00
Марія Вівчар — Мелвил, Саск.	10.00
Доця Гуцуляк-Мандзюк — Торонто	10.00
Анна Охрей — Кіндерслей, Саск.	10.00
Анна Гуменна — Кіндерслей, Саск.	10.00
Елєонора Гуменна — Кіндерслей, Саск.	10.00
Людмила Яхторович — Кітченер, Онт.	5.00
Н. Гречка — Гвайт Рок, Б. К.	5.00
Вікторія Карплюк — Тандер Бей, Онтї	5.00
Ольга Розум — Монтреал	5.00
М. Підкаленко — Монтреал	4.00
О. Дудник — Монтреал	2.00
Текля Дегодь — Васетна, Альберта	2.00
Анна Бельбас — Розбирн, Ман.	2.00

ВИКАЗ РЕДАКЦІЙНОГО ФОНДУ, що його склали відділи Союзу в бюджеті від червня 1980 до кінця травня 1981 року:

Брит. Колюмбія, Відділи ім.:

Лесі Українки — Ванкувер	$100.00
Лесі Українки — Принц Джордж	25.00
Ольги Кобилянської — Волей-Суррей	20.00

Альберта — Відділи:

Лесі Українки — Едмонтон	300.00
Лесі Українки — Січ Коломия	2.00
При церкві Св. Андрея	50.00
Лесі Українки — Ту Гилс	25.00
Ольги Басарабової — Торсбі	5.00
Олени Пчілки — Торгилд	7.00
Ольги Кобилянської — Смокі Лейк	10.00
Олени Пчілки — Мирнам	25.00
Ольги Кобилянської — Редвотер	10.00
Лесі Українки — Ендру	20.00
Олени Пчілки — Беліс	3.00
Лесі Українки — Калмар	2.00
Кн. Ольги — Вегревил	15.00
Олвги Басарабової — Васетна	15.00

Саскачеван — Відділи:

Ольги Кобилянської — Витков	10.00
Ольги Басарабової — Гефорд	20.00
Ольги Кобилянської — Годсон Бей	10.00
Ольги Кобилянської — Теодор	3.00
Княгині Ярославни — Бруксбі	10.00
Ольги Кобилянської — Мазепа	10.00
Олени Пчілки — Йорктон	15.00
Доньки України — Виниярд	7.00
Ольги Басарабової — Вакав	10.00
Кн. Ольги — Стінен	10.00
Олени Пчілки — Норт Бетлфорд	20.00
Ольги Кобилянської — Саскатун	50.00
Доньки України — Реджайна	25.00
Лесі Українки — Єлов Крік	10.00
Ольги Кобилянської — Шіго	10.00
Лесі Українки — Редфіл-Ричард	15.00
Лесі Українки — Вадіна	10.00
Лесі Українки — Мелфорт	5.00
Лесі Українки — Вірдейл	2.00
Хариті Кононенко — Блейн Лейк - Кридор	10.00
Ольги Кобилянської — Мічам	10.00
Ольги Басарабової — Ґлеслин	10.00
Ольги Кобилянської — Донвел	10.00
Марії Маркович — Канора	50.00
Лесі Українки — Ст. Джуліен	10.00
Ольги Басарабової —Дарвін	15.00
Олени Теліги — Медов Лейк	20.00
Лесі Українки — Стирджес	25.00
Кн. Ольги — Ґронлід	10.00
Ольги Кобилянської — Витков	10.00
Кн. Ольги — Кадворт	15.00

Манітоба — Відділи:

Лесі Українки — Росбирн	1.00
Ольги Кобилянської — Вайта	10.00
Пресв. Богородиці — Ґарденгон	10.00
Доньки України — Флин Флон	4.00
Лесі Українки — Брендон	10.00
Лесі Українки — Овкбирн	10.00
Кн. Ольги — Етелберт	5.00
Доньки України — Роблин	10.00
Лесі Українки — Форт Френсис	10.00
Ольги Кобилянської — Роза	5.00
Лесі Українки — Сенді Лейк	5.00
Лесі Українки Давфин	5.00
Св. Анни — Форт Френцис	33.00
Ольги Кобилянської — Сандавн	8.00
Доньки Украни — Томсон	15.00
Лесі Українки — Мензі	15.00
Лесі Українки — Вінніпеґ	25.00

Онтаріо і Квебек — Відділи

Лесі Українки — Ст. Кетеринс	10.00
Лесі Українки — Брентфорд	10.00
Лесі Українки — Вотерфорд	25.00
Доньки України — Монтреал	30.00
Лесі Українки — Монтреал	10.00
Лесі Українки — Виндзор	25.00
Лесі Українки — Оттава	25.00
Барвінок — Ошава	20.00
Доньки України Тандер Бей	20.00
Софії Русової — Лонґ Бренч	25.00
Св. Анни — Скарборо	25.00
Лесі Українки — Гамільтон	30.00

МАТЕРИНСЬКА МОВА

Син: „Чому ми кажемо „материнська мова", а не „батьківська мова"?

Батько: — Бо мати більше говорить як батько.

P R-44 JAN 82
SAWYCIA MRS S
6718-111 AVE
EDMONTON ALTA
T5B 0A7

ISSN 0380-2140

ЧИ ВИ ВЖЕ НАБУЛИ СОБІ

"UKRAINIAN CANADIANA"

Книга має 12 статтей про мистецтво, кераміку, Різдвяні та Великодні звичаї, куховарство, ткацтво, ношу, танці, писанки, вишивки, літературу, музику та дереворізьбу.

Книга, розміром 8½ на 8½ цалів, гарно оправлена в тверду полотняну оправу з золотим витиском.

Крім 100 стор. статтей, книга має велику бібліографію, понад 100 гарних кольорових фотографій із українських канадських ручних виробів, гарний папір і чистий друк.

ЦІНА В ПРОДАЖУ $12.00.

ПОШТОВА ОПЛАТА 50 центів.

ДРУКОВАНА В АНГЛІЙСЬКІЙ МОВІ.

Замовлення висилайте на адресу:

UKRAINIAN WOMEN'S ASS'N OF CANADA

A 25, 11024 - 82 Avenue
Edmonton, Alberta, Canada
T6G 0T2